

ข้อมูลและแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวม
ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

โดย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักตรวจราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๓๘ , ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๔๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๙ - ๖๐

: pi.inspopm@gmail.com

สารบัญ (ต่อ)

- ๒.๗ การประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ระยะครึ่งยุทธศาสตร์ฯ); สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๘ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ. ๙๐๐๑ – ๒๕๕๖); สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๖) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๙ แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ. ๙๐๐๐ ๑(G) – ๒๕๕๗) เกษตรอินทรีย์ เล่ม ๑ : การผลิต แปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่าย ผลผลิต และผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ; สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๗) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๐ คู่มือการรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS) มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย ; กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๙) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๑ คู่มือพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS ; สหพันธ์เกษตรกรกรมยั่งยืนแห่งประเทศไทย (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๒ ข้อมูลพื้นที่ส่งเสริมเกษตร GAP และเกษตรอินทรีย์ ที่ได้รับรองมาตรฐาน (ไฟล์ Excel)

เอกสารหมายเลข ๓ เอกสารประกอบการตรวจติดตาม : แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

- ๓.๑ คำนิยามประกอบการตรวจติดตาม : แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) (ไฟล์ Word/PDF)
- ๓.๒ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map (ไฟล์ Word/PDF)
- ๓.๓ สรุปสาระสำคัญของโครงการตามนโยบายสำคัญ (Agenda) ๑๕ โครงการ : บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่เกษตรเชิงรุก ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๔ การขับเคลื่อน Agri-Map : การใช้และการจัดทำแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๕ โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri - Map) ; กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๖ คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online) ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ไฟล์ PDF)
- ๓.๗ คู่มือการใช้งานสำหรับเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ระบบ Zoning by Agri-Map ; กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๘ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ; กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๙ คู่มือโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำคัญ (Zoning) ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)

สารบัญ (ต่อ)

- ๓.๑๐ การบรรยายพิเศษ เรื่อง เกษตรสร้างมูลค่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๒)
(ไฟล์ PDF)
- ๓.๑๑ ข้อมูลพื้นที่ดำเนินงาน โครงการแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
ปี ๒๕๖๒ (ไฟล์ Excel)

เอกสารหมายเลข ๔ เอกสารประกอบการตรวจติดตาม : แผนการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

- ๔.๑ คำนิยามประกอบการตรวจติดตาม : แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
(ไฟล์ Word/PDF)
- ๔.๒ ผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๔.๓ สรุปสาระสำคัญของโครงการตามนโยบายสำคัญ (Agenda) ๑๕ โครงการ :
แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑)
(ไฟล์ PDF)
- ๔.๔ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
และมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวของรัฐบาล ; กรมการข้าว (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๕ แผนปฏิบัติงาน แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี๒๕๖๒/๖๓ ;
กรมการข้าว/กรมการค้าภายใน (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๖ คู่มือการดำเนินการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี ๒๕๖๐ ; กรมการข้าว (๒๕๖๐)
(ไฟล์ PDF)
- ๔.๗ การประเมินผลโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี ๒๕๖๐ ;
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๘ คู่มือการตรวจติดตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ;
กรมการข้าว/กรมการค้าภายใน (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๙ พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ รอบที่ ๑ ; กรมการข้าว (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๐ โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร ; กรมการข้าว
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๑ คู่มือการดำเนินการ โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร
ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ; กรมการข้าว (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๒ มาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ. ๙๐๐๐ เล่ม ๔ - ๒๕๕๓) : เกษตรอินทรีย์ เล่ม ๔ ข้าวอินทรีย์ ;
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๓)
(ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๓ ข้อมูลพื้นที่ดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ๑ ล้านไร่ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
และข้าว GAP ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน (ไฟล์ Excel/PDF)

เอกสารหมายเลข ๕ เอกสารประกอบการตรวจติดตาม : ตลาดสินค้าเกษตร

- ๕.๑ เครือข่ายสหพันธ์เกษตรกรกรมยั่งยืนแห่งประเทศไทย (๔๑ จังหวัด/๔๒ สมาพันธ์)
(ไฟล์ Word/PDF)

สารบัญ (ต่อ)

เอกสารหมายเลข ๖ เอกสารประกอบการตรวจติดตาม : การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

- ๖.๑ การกำหนดคุณสมบัติ Smart Farmer (ไฟล์ Word/PDF)
- ๖.๒ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer (ไฟล์ Word/PDF)
- ๖.๓ ทำเนียบ Smart Farmer ต้นแบบ ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๖.๔ ทำเนียบ Young Smart Farmer ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๕๙) (ไฟล์ PDF)

เอกสารหมายเลข ๗ แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ๗.๑ เกษตรแปลงใหญ่ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๕ ตลาดสินค้าเกษตร (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๗ ภาพรวมของผู้ตรวจราชการ (ไฟล์ Word/PDF)

เอกสารหมายเลข ๘ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ๘.๑ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ไฟล์ Word/PDF)
- ๘.๒ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๘.๓ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง..... (ยกเว้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) (ไฟล์ Word/PDF)

ข้อมูลและแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งในด้านการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ โดยภาคเกษตรมีความเกี่ยวข้องกับประชากรไทยประมาณ ๒๔ ล้านคน แต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๐ ภาคเกษตรของไทยมีอัตราการเติบโตในระดับที่น้อยกว่าร้อยละ ๑ โดยมีสาเหตุสำคัญจากข้อจำกัดด้านการใช้และเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อการยกระดับผลิตภาพการผลิตและรายได้ของภาคเกษตร ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศในระยะ ๒๐ ปี ที่มุ่งยกระดับประเทศให้ก้าวพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ภาคการเกษตรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้เทียบเท่ากับภาคการผลิตอื่น ๆ และเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับรายได้ของประเทศให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยอาศัยจุดเด่นทั้งเอกลักษณ์และความโดดเด่นของสินค้าเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร ตลอดจนการบริหารจัดการระบบนิเวศตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค ด้านโลจิสติกส์ รวมทั้งต้องเกิดการเชื่อมโยงไปยังภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคเกษตรของไทย

๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ได้กำหนดให้เรื่อง “เกษตรสร้างมูลค่า” เป็นหนึ่งในประเด็นที่ต้องขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งกรอบแนวคิดตามยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวได้ถ่ายทอดไปยังแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร ซึ่งประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ได้แก่

(๑) **แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** การพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้า ศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้ เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๒) **แผนย่อยเกษตรปลอดภัย** ผลจากกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ และกระแสการบริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหาร ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

(๓) **แผนย่อยเกษตรชีวภาพ** การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งครอบคลุมการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัยจากสารพิษ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์พันธุ์พันธุ์ และผลิตอาหาร ที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง

(๔) **แผนย่อยเกษตรแปรรูป** การสร้างมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณภาพเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

(๕) **แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ** การพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้ และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

(๖) **แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร** เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกร และภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง จึงต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมระบบนิเวศของภาคเกษตรในด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในส่วนของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ กำหนดให้ “การพัฒนาภาคการเกษตร” เป็นหนึ่งในแนวทางหลักในการพัฒนาในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๑.๓ จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ดังกล่าว รัฐบาลได้บรรจุการพัฒนา เรื่อง การพัฒนาการเกษตร ซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรที่มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าในคำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ในนโยบายข้อ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ข้อย่อยเกี่ยวกับการพัฒนาภาคเกษตร ดังนี้

“๕.๓.๓ พัฒนางองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๕.๓.๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย”

และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เรื่องที่ ๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งระบุเกี่ยวกับ

- ◆ การจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri - Map
- ◆ การควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร
- ◆ การต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป

๑.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการเกษตรสร้างมูลค่ามาอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ “แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า” ในวงเงิน ๗,๗๙๑.๓๗๖๘ ล้านบาท โดย “การเกษตรสร้างมูลค่า” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น และสามารถแปรรูปสู่ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง โดยใช้เทคโนโลยีพัฒนาฐานทรัพยากรทางการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานความปลอดภัย สนับสนุนการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตร ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรตามศักยภาพและความโดดเด่นเฉพาะ พัฒนาความเข้มแข็งการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมการเกษตร ส่งเสริมการจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ และส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นภาคการผลิตที่สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้

๑.๕ สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การตรวจติดตามการดำเนินงานตามประเด็นนโยบายสำคัญ เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่า เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นการดำเนินงานด้านการเกษตรที่ถูกมุ่งหวังให้เป็นปัจจัยในการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับประชาชนซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์ในรายได้จากการเกษตรเพิ่มมากขึ้น และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหากการเกษตรสร้างมูลค่าสามารถดำเนินการได้ผลผลิตและผลลัพธ์ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งหวัง นอกจากนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่าการดำเนินการตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่ามีผลลัพธ์อยู่ที่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกรนั้น จำเป็นที่ต้องอาศัยการบูรณาการการทำงานของหลายภาคส่วนเพื่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตร ซึ่งอาจจะจำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมจากส่วนราชการหลาย ๆ หน่วยงานซึ่งอยู่นอกเหนือจากหน่วยงานหลักตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า รวมทั้งอาจจะมีการดำเนินการในหน่วยงานภูมิภาคซึ่งดำเนินการในรูปของแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด การดำเนินการด้านการเกษตร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลไกประชารัฐในแต่ละพื้นที่ ที่สามารถสนับสนุนและเติมเต็มการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานหลักตาม “แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า” เพื่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรได้ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงเสนอให้ “การเกษตรสร้างมูลค่า” เป็นประเด็นนโยบายหลักที่จะดำเนินการตรวจราชการแบบบูรณาการโดยผู้ตรวจราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับมอบหมายการตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีงานการเกษตรสร้างมูลค่าเป็นประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลบรรจุไว้ในแผนการตรวจราชการบูรณาการดังกล่าว

๒. สารสำคัญในประเด็นนโยบายสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า

➤ จุดเน้นในการตรวจติดตาม

เน้นตรวจติดตามแบบบูรณาการร่วมกันของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

(๑) **เกษตรแปลงใหญ่** โดยตรวจติดตาม การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการข้าว กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมหม่อนไหม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) และ/หรือ การดำเนินงานของส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแปลงใหญ่ ทั้งนี้ การตรวจติดตามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแปลงใหญ่จะมุ่งเน้นในประเด็นเรื่อง ๑) ความสำเร็จในการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ ๒) ความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ ๓) ความสำเร็จในการพัฒนาสินค้าเกษตร (GAP) ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ ๔) การสนับสนุนจากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการเกษตรแปลงใหญ่เกิดการบริหารจัดการน้ำที่ดี

(๒) **เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์** โดยตรวจติดตาม การดำเนินการด้านเกษตรปลอดภัย ตามโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร และการดำเนินการด้านเกษตรอินทรีย์ ตามการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นการดำเนินการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เกษตรปลอดภัย โดย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร และเกษตรอินทรีย์ โดย กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) และ/หรือ การดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

(๓) **แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)** ตรวจติดตาม โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) และ/หรือ การดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(๔) **แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร** ตรวจติดตาม โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการข้าว) ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา โดยมีกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) สนับสนุนในเรื่องการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ครบวงจร

(๕) **ตลาดสินค้าเกษตร** ตรวจติดตาม โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า และโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค ดำเนินการโดยกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) และ/หรือ การดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องตลาดสินค้าเกษตร

(๖) **การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer** ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) และ/หรือ การดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ทั้งนี้ การตรวจติดตาม

ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ Smart Farmer จะมุ่งเน้นในประเด็นเรื่องความสำเร็จในการพัฒนาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมให้เป็นเกษตรกรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการการทำเกษตรที่ดี รวมทั้งมีความรู้ในเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรที่ดี

ประเด็นในการการตรวจติดตามจะมุ่งเน้นไปที่ความเป็นไปได้ในการประสบผลสัมฤทธิ์ตาม แนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า คือ การที่เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นการทำเกษตรตามแนวทางเกษตรสร้างมูลค่า และความเป็นไปได้ในการก่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรอันนำไปสู่การประสบผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางดังกล่าว

นอกจากนี้ ในส่วนของการตรวจติดตามความเป็นไปได้ในการก่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตร อันนำไปสู่การประสบผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่านั้น ให้เป็นดุลยพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการคัดเลือกโครงการ/การดำเนินการของส่วนราชการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งดำเนินการในเชิงพื้นที่ที่จะตรวจติดตามแบบบูรณาการเพิ่มเติม ทั้งในรูปแบบภารกิจของหน่วยงาน หรือ แผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด หรือการดำเนินการด้านเกษตรโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือ กลไกประชารัฐในแต่ละพื้นที่ ที่อาจจะสามารถส่งเสริมโครงการตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตร

ตาราง : การเชื่อมโยงแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

จุดเน้น/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. เกษตรแปลงใหญ่ - โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมการข้าว - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - กรมประมง - กรมปศุสัตว์ - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมหม่อนไหม - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 	<u>ด้านการตลาด</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงพาณิชย์ <u>ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงมหาดไทย <u>ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงอุตสาหกรรม ● กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ● กระทรวงศึกษาธิการ <u>ด้านสนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม <u>ด้านการท่องเที่ยว</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ● กระทรวงวัฒนธรรม
๒. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - กรมการข้าว - กรมประมง - กรมปศุสัตว์ - กรมวิชาการเกษตร 	<u>ด้านแหล่งทุน</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงการคลัง <u>ด้านการลดต้นทุนการเกษตร</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงพลังงาน <u>ด้านแรงงานในการทำเกษตร</u> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงแรงงาน

จุดเน้น/โครงการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 	
<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมการข้าว - กรมประมง - กรมปศุสัตว์ - กรมวิชาการเกษตร - กรมหม่อนไหม - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 	
<p>๓. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) 	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมประมง - กรมปศุสัตว์ - กรมหม่อนไหม - กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - การยางแห่งประเทศไทย - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 	
<p>๔. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมการข้าว 	<p><u>ด้านการตลาด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงพาณิชย์
<p>๕. ตลาดสินค้าเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร - โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค 	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงพาณิชย์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมการค้าภายใน 	<p><u>ด้านการตลาด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงมหาดไทย
<p>๖. การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร 	

การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. เกษตรแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน</p>	<p>โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>๑. จัดเวทีวิเคราะห์ จัดทำแผนและเป้าหมาย การพัฒนาของกลุ่มตามการบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่</p> <p>๒. การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร (เน้นด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของเกษตรกรกลุ่ม/องค์กร/วิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง)</p> <p>๓. สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้</p>	<p>๖๖๖.๙๑๒๕ (ปีงบฯ ๒๕๖๓)</p>	<p>๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร</p>	<p>ผลผลิต (output)</p> <p>๑. แปลงปีที่ ๑ จำนวนแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๘๐ ที่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>๒. แปลงปีที่ ๒ จำนวนแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๘๐ ที่สามารถเพิ่มผลผลิตได้</p> <p>๓. แปลงปีที่ ๓ จำนวนแปลงใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๗๐ มีผลผลิตที่มีคุณภาพ</p> <p>ผลลัพธ์ (outcome)</p> <p>เกษตรกรในแปลงใหญ่มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การบริหารจัดการที่ดี ลด ต้นทุน การผลิต เพิ่มผลผลิต สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน</p>	<p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)</p>

๒. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. เกษตรปลอดภัย : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ๑.๑ เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร ให้เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน ๑.๒ เพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว พืชปศุสัตว์ ประมง) มีคุณภาพ ได้รับการรับรอง	๑. สินค้าพืช ๑.๑ โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒๓๘.๖๗๙๐	๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร	๑. ปริมาณและมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ๒. ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจด้านอาหารศึกษาที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ๓. มีสัดส่วนการตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานในประเทศและการส่งออก (๔๐ : ๖๐) ๔. ชุดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐาน ปีละ ๕๐ ชุด ๕. กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้และบริหารการเปลี่ยนแปลงให้เกษตรกรที่ต้องการ ๒๐ หลักสูตร/กิจกรรม ๖. ฐานข้อมูลสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานของประเทศ และสถานการณ์โลก (Big Data Analytic) ๗. โครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานมีลักษณะที่เข้าใกล้ตลาดแข่งขัน มีรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade) หรือระบบเกษตรพันธะสัญญา ๘. การตรวจรับรองมาตรฐานมีความเชื่อมั่น/ยอมรับจากประเทศคู่ค้า	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตร)
	๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานการส่งออก (ทุเรียน/มังคุด)	๖.๘๔๘๗			(กรมส่งเสริมการเกษตร)
	๒. สินค้าประมง โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๓๐,๐๐๐ แห่ง	๒๘๘.๗๔๔๔			(กรมประมง)
	๓. สินค้าปศุสัตว์ โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๓๑๐.๐๘๘๓			(กรมปศุสัตว์)
	๔. สินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ๔.๑ โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่การผลิต	๕๕.๕๕๑๕			(สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ)
	๔.๒ โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ไร่	๒๒๒.๔๐๐๐ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)			

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				<p>การให้บริการสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง</p> <p>๙. มีระบบการเฝ้าระวัง ระบบตรวจสอบย้อนกลับและระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีความเชื่อมั่นและปลอดภัยสูง</p> <p>๑๐. เกษตรกรได้รับการสอนงาน แนะนำอย่างต่อเนื่อง Coaching and Mentoring</p> <p>๑๑. ผลประกอบการสุทธิของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น</p>	
<p>๒. เกษตรอินทรีย์ : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์</p> <p>๒.๑ เพื่อเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์</p> <p>๒.๒ เพื่อเพิ่มการค้าและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ</p> <p>๒.๓ เพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๒.๔ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล</p> <p>๒.๕ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ ให้เป็นที่ยอมรับ</p>	<p>๑. โครงการส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒ แห่ง</p> <p>๒. เสริมสร้างความรู้ด้านบัญชีแก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒,๒๐๐ ราย</p> <p>๓. โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์</p> <p>๔. พัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๕,๐๐๐ ราย</p> <p>๕. พัฒนาเกษตรอินทรีย์</p> <p>๖. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๗๕,๐๐๐ ไร่</p>	<p>๑. ๖.๖๘๓๐</p> <p>๑.๒๘๓๘</p> <p>๖.๖๕๓๐</p> <p>๑๐.๒๓๕๕</p> <p>๔๕.๐๑๙๖</p> <p>๓๒.๔๒๒๐</p>	<p>๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร</p>	<p>๑. ปริมาณและมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจด้านอาหารศึกษาที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น</p> <p>๓. มีสัดส่วนการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศและการส่งออก (๔๐ : ๖๐)</p> <p>๔. ชุดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ปีละ ๕๐ ชุด</p> <p>๕. กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้และบริหารการเปลี่ยนแปลงให้เกษตรกรที่ต้องการ ๒๐ หลักสูตร/กิจกรรม</p>	<p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ) (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)</p> <p>(กรมประมง)</p> <p>(กรมส่งเสริมการเกษตร)</p> <p>(กรมวิชาการเกษตร)</p> <p>(กรมพัฒนาที่ดิน)</p>

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	๗. โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร	๑๙.๘๓๖๗		๖. ฐานข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์ของประเทศและสถานการณ์โลก (Big Data Analytic) ๗. การรักษาหรือเพิ่มพื้นที่ Organic Zone and Buffer Zone (พื้นที่เหมาะสมการทำเกษตรอินทรีย์และพื้นที่ชนที่ลดและบรรเทาผลกระทบให้เกิดการปนเปื้อนต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์) ๘. โครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์มีลักษณะที่เข้าใกล้ตลาดแข่งขัน มีรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade) หรือระบบเกษตรพันธะสัญญา ๙. การตรวจรับรองมาตรฐานมีความเชื่อมั่น/ยอมรับจากประเทศคู่ค้า การให้บริการสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง ๑๐. มีระบบการเฝ้าระวัง ระบบตรวจสอบย้อนกลับและระบบการบริหารความเสี่ยงมาตรฐานของสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีความเชื่อมั่นและปลอดภัยสูง ๑๑. เกษตรกรได้รับการสอนงานแนะนำอย่างต่อเนื่อง Coaching and Mentoring	(สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตร)
	๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน	๑.๕๗๘๖			(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)
	๙. โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหมอินทรีย์ จำนวน ๑๕๐ ราย	๔.๕๘๑๕			(กรมหม่อนไหม)
	๑๐. ส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์ จำนวน ๘๐ ฟาร์ม ตลาดสีเขียว	๕.๘๕๓๐			(กรมปศุสัตว์)
	๑๑. โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	๔.๕๗๘๔			(สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
	๑๒. โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	๕.๐๐๕๓ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)			(กรมวิชาการเกษตร)

๓. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
<p>๑. เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่สังคม และเศรษฐกิจ</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)</p> <p>๓. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต</p>	๑. การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	๕๒.๒๒๑๐ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)	ไม่ได้ดำเนินการเชิงพื้นที่		- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมพัฒนาที่ดิน)	
	๒. การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	๔๐๖.๖๔๑๕ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)	๖๘ จังหวัด มีแผนปรับเปลี่ยนพื้นที่ (ยกเว้นสมุทรปราการ) ขอเข้าร่วมโครงการ ปี ๒๕๖๐ และจังหวัดภูเก็ต ขอเข้าร่วมโครงการ ปี ๒๕๖๑)	๑. พื้นที่เกษตรของประเทศที่ปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมบรรลุผลตามแผน (แผนระยะ ๑ ปี ๕ ปี และ ๒๐ ปี (เป้าหมาย ๗.๘ ล้านไร่)	๒. สร้างการรับรู้ กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต่อการผลิตทางการเกษตรจาก แบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ (การผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ ผลตอบแทนสูง)	๓. เพิ่มโอกาสการบริหารสมดุลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร

๔. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร เพื่อให้มีการบริหารจัดการข้าวโดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต วางแผนการผลิตข้าวให้เกิดความสมดุลกับความต้องการของตลาด เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตข้าว และรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก</p> <p>๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์</p> <p>๒.๑ เพื่อส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>๒.๒ เพื่อขยายพื้นที่การผลิตข้าวให้ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์</p>	<p>๑. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๒ ศูนย์</p> <p>๒. โครงการประชาสัมพันธ์พันธบัตรบริโภคข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าว จำนวน ๕ พันธุ์</p> <p>๓. จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปลอดภัย ตรวจรับรองแปลง (๙๐,๐๐๐ ไร่)</p> <p>๔. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้</p> <p>๕. การผลิตสินค้าข้าวได้รับการส่งเสริมและพัฒนา</p> <p>๖. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ข้าว</p> <p>๗. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่</p> <p>๘. การเชื่อมโยงตลาดรองรับผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๗๗ แห่ง</p> <p>๙. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๑๘,๐๐๐ ไร่</p>	<p>๑๘๗.๑๗๙๔</p> <p>๑๔.๘๖๒๖</p> <p>(ไม่พบข้อมูล)</p> <p>(ไม่พบข้อมูล)</p> <p>๑๘๐.๘๑๘๕</p> <p>๖๖๖.๙๑๒๕</p> <p>๖๗๕.๕๕๐๐</p> <p>๑๐.๖๘๔๗</p> <p>๔๔.๘๐๙๔</p> <p>(ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)</p>	<p>๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร</p>	<p>๑. อุปทานและอุปสงค์มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดการสมดุลกันระหว่างผลผลิตและความต้องการผลผลิต</p> <p>๒. ประสิทธิภาพและผลผลิตภาพการผลิตข้าวเพิ่มขึ้น</p> <p>๓. ผลประกอบการของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (รายได้รวมและกำไรสุทธิ)</p> <p>๔. คุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น (การรับรองมาตรฐานการผลิต/มาตรฐานสินค้าคุณค่าทางโภชนาการ)</p> <p>๕. พื้นที่เกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมตาม Agri-Map</p>	<p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร)</p>

๕. ตลาดสินค้าเกษตร

วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการคุณภาพสินค้าเกษตร การจำหน่าย</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมแนวทางการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า</p> <p>๓. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทั้งด้านการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การลดต้นทุนการผลิต และการบริหารจัดการตลาด</p> <p>๔. ขยายช่องทางการตลาดรองรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร</p> <p>๕. รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร</p>	<p>โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>- สร้างโอกาสและขยายช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร</p>	<p>๑๖๖.๗๘๘๖ (ปีงบฯ ๒๕๖๓)</p>	<p>๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร</p>		<p>- กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน)</p>
<p>๑. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการสร้างมาตรฐานรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ ภาคเอกชน ได้แก่ เซ็นทรัล ฟู้ดฮอลล์ และท็อปส์ องค์กรธุรกิจเพื่อสังคม และชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้เป็นมาตรฐานรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เทียบเท่ามาตรฐานสากลรองรับตลาดในประเทศ</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในระบบเกษตรปลอดภัย (GAP) ให้สามารถพัฒนาเข้าสู่กระบวนการเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน รับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงการตลาดประชารัฐและการตลาดในประเทศทุกระดับ รองรับสินค้า</p>	<p>โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค</p> <p>๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มข้นให้กับเกษตรกรในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๒. จัดงานมหกรรมแสดง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในประเทศทั้งระดับภาคและระดับชาติ</p> <p>๓. จัดตั้งบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายและกระจายสินค้าให้กับเกษตรกรในแต่ละจังหวัด</p>	<p>๖.๑๑๘๖ (งบกลาง ปี ๒๕๖๑)</p>	<p>๔๑ จังหวัด</p>	<p>ผลผลิต (output)</p> <p>จำนวนครั้งของการประชุม จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรม ฝึกอบรม จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วม การอบรม จำนวนเกษตรกรในระบบ ฐานข้อมูล จำนวนแปลง/ไรในระบบ ฐานข้อมูล ที่มีการรับรอง เป็นต้น</p> <p>ผลลัพธ์ (outcome)</p> <p>จำนวนเกษตรกรที่ลงมือ ปฏิบัติการจริงหลังการฝึกอบรม จำนวนผู้ตรวจแปลง/Change Agent ที่เกิดขึ้น จำนวนผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ที่ออกสู่ตลาด รายได้/รายจ่าย/รายเหลือ ของเกษตรกรที่เกิดขึ้นจากการ</p>	<p>- กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน)</p>

วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>เกษตรกรอินทรีย์มาตรฐาน การรองรับแบบมีส่วนร่วม PGS โดยกลไกทุกภาคส่วนในกระทรวงพาณิชย์ เข้ามาเชื่อมประสานสนับสนุน</p> <p>๔. เพื่อติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังการดำเนินงานของโครงการฯ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และขยายผลในการดำเนินงานบริหารสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ของกระทรวงพาณิชย์ในปีต่อ ๆ ไป ให้เต็มพื้นที่ทั้งประเทศ ๗๗ จังหวัด</p>				<p>ประกอบการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น</p>	

๖. การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ ให้มีความรู้ความสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>๒. เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกระดับในการสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้ยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด</p> <p>๔. เพื่อพัฒนา Smart Farmer ให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ</p>	<p>โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง</p> <p>๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๑.๑ ขั้เคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๑.๑.๑ สัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๑.๑.๒ สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๒. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)</p> <p>๒.๑ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ Smart Farmer Core team ระดับเขตและจังหวัด</p> <p>๒.๒ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)</p> <p>๒.๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer</p> <p>- อบรม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer</p> <p>๒.๒.๒ พัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ</p> <p>๑) อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (ส่วนกลาง)</p> <p>๒) อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (เขต)</p>	<p>๓๕.๔๕๕ (ปีงบฯ ๒๕๖๓)</p>	<p>๗๖ จังหวัด และ กรุงเทพมหานคร</p>	<p>ผลผลิต (Output)</p> <p>๑. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๑.๑ จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการอบรมพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer</p> <p>๑.๒ จำนวน Young Smart Farmer ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มศักยภาพเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่</p> <p>๒. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)</p> <p>๒.๑ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยกระดับเป็น Smart Farmer</p> <p>๒.๒ จำนวน Smart Farmer ที่ได้รับการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการ</p> <p>ผลลัพธ์ (Outcome)</p> <p>๑. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>๑.๑ เกษตรกรรุ่นใหม่ นำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และแผนการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตแบบธุรกิจเกษตรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า</p> <p>๑.๒ เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาเป็น Young Smart Farmer มี</p>	<p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)</p>

วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	พื้นที่ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>๓. ขับเคลื่อนงานพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)</p> <p>- ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนา Smart Farmer</p>			<p>ทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการเกษตร สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ที่มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตร และเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)</p> <p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) คือผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ตลอดจนเกิดเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ เป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกร</p>	

๓. ข้อมูลโครงการที่ตรวจติดตามภายใต้ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

๓.๑ เกษตรแปลงใหญ่

๓.๑.๑ ความเป็นมา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และกำหนดให้ทุกหน่วยงานบูรณาการลงทำงานในพื้นที่เดียวกัน (แปลงใหญ่) เพื่อสนับสนุนเกษตรกรตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานและความต้องการของเกษตรกร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการตลาดและการบริหารจัดการ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิต จำหน่าย และบริหารจัดการร่วมกัน (ในรูปของสหกรณ์ การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน) เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด เชื่อมโยงการตลาด และบริหารจัดการ ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของสินค้า ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถ และโอกาสในการแข่งขันให้แก่เกษตรกร โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร และได้ปรับกระบวนการทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่นอกจากนี้ ได้ประสานงานกับภาคเอกชนสนับสนุนการพัฒนาแปลงใหญ่ โดยเฉพาะในด้านการตลาดและการบริหารจัดการ ซึ่งการดำเนินงานพัฒนาระบบส่งเสริมแบบแปลงใหญ่จะประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดคือให้ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้ มาตรฐาน และแข่งขันได้

การที่จะให้เกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นสมาชิกแปลงใหญ่สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรร่วมกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีเงินทุนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ เกษตรกรในแปลงใหญ่สามารถนำไปพัฒนากิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการผลิต และการตลาด ที่จะนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง

๓.๑.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

(๑) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๓.๑.๓ เป้าหมายการดำเนินงาน (๒๐ ปี)

พื้นที่การเกษตรทั้งหมด จำนวน ๑๔๙ ล้านไร่ โดยมีพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำการเกษตร จำนวน ๔๙ ล้านไร่ ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการในรูปแบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดังนี้

ปี	จำนวนแปลง* (แปลง)	จำนวนพื้นที่* (ล้านไร่)
พ.ศ. ๒๕๖๐	๑,๕๑๒	๒.๖
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๗,๐๐๐	๑๐
พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	๙,๕๐๐	๒๐
พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๙	๑๔,๕๐๐	๓๐

หมายเหตุ *เป็นตัวเลขสะสม

๓.๑.๔ พื้นที่ดำเนินโครงการ

๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

๓.๑.๕ งบประมาณ

งบประมาณหลักจากหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้ การดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนด้วย

๓.๑.๖ หลักการและแนวคิดในการดำเนินการ

การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นระบบการส่งเสริมการเกษตรที่ยึดพื้นที่เป็นหลัก โดยดำเนินงานในลักษณะบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อม ๆ กับการร่วมมือร่วมใจของเกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มการผลิต มีผู้จัดการแปลงเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่ในทุกกิจกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดการส่งเสริมตามระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ได้แก่

(๑) มีการผลิตในพื้นที่เหมาะสม ตามข้อมูลแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) หรือเป็นพื้นที่ที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาได้

(๒) มีขนาดการผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน (Economy of Scale) สามารถใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกันจากการรวมซื้อรวมขาย การใช้หรือเครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง

(๓) มีกระบวนการกลุ่มที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มเกษตรกร วิชากิจชุมชน หรือสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการเข้าถึงการส่งเสริม สนับสนุนจากภาครัฐทั้งด้านองค์ความรู้ แหล่งทุน ให้เกิดการพัฒนาที่เข้มแข็งต่อไปในอนาคต

(๔) มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการผลิต

(๕) มีช่องทางการตลาดรองรับ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาตลาดให้กว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น

(๖) มีปัจจัยพื้นฐาน เช่น แหล่งน้ำ/ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

(๗) มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ เช่น ลานตาก โรงคัดแยก ลานเท เป็นต้น เข้ามาใช้ในการพัฒนาการผลิต

(๘) มีการกำหนดมาตรฐานการผลิต และเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบ รับรองสินค้าที่สามารถทำได้ หรือเป็นที่ต้องการของตลาด

(๙) มีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการจัดทำแผนธุรกิจของกลุ่มที่ชัดเจน

(๑๐) มีผู้จัดการแปลงที่มีศักยภาพและสามารถบริหารจัดการได้

๓.๑.๗ การสนับสนุนจากภาครัฐ

(๑) การเข้าร่วมการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นเวลา ๓ ปี ต่อเนื่องกัน ดังนี้

(๑.๑) ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านการจัดการดิน การจัดการน้ำ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๑.๒) สมาชิกแปลงใหญ่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้ และการบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภาคี ตามความต้องการของสมาชิกแปลงใหญ่ เช่น

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ การวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน

- การทำบัญชี และการใช้ประโยชน์จากบัญชี
- การรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน
- การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตร
- การตลาด/บริการ และอื่น ๆ

(๑.๓) สนับสนุนโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาการผลิต การตลาด และความเข้มแข็งตามศักยภาพของกลุ่ม/องค์กร ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของแหล่งทุน

(๑.๔) สนับสนุนการวางแผน/เป้าหมายการผลิตของกลุ่มแปลงใหม่ และแผนการผลิตของสมาชิกให้สอดคล้องกัน เพื่อดำเนินการในการจัดทำแผนธุรกิจของกลุ่ม

(๑.๕) สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงผลผลิตจากแปลงใหญ่สู่ตลาด

(๑.๖) สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายแปลงใหญ่ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ เทคโนโลยี เป็นต้น

(๒) แนวทางการขับเคลื่อนแปลงใหญ่หลังปีที่ ๓

เมื่อเกษตรกรได้เข้าร่วมการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ครบระยะเวลา ๓ ปี และยังต้องการให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรสามารถดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) เมื่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาที่จะให้มีการสนับสนุนแปลงอย่างต่อเนื่อง แต่ละหน่วยงานสามารถพิจารณาใช้งบประมาณจากโครงการปกติของกรมฯ มาสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่

(๒.๒) การขอยกเลิกแปลงใหญ่ ต้องเป็นไปตามมติของกลุ่มเกษตรกรให้มีการยกเลิกแปลง โดยต้องมีเหตุผลอันสมควรในการขอยกเลิกแปลง และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด เมื่อได้รับความเห็นชอบให้มีการยกเลิกแปลงให้ดำเนินการลบข้อมูลในระบบสารสนเทศ co - farm.doae.go.th ทั้งนี้ สำหรับแปลงใหญ่ที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่ หากพันสภาพการเป็นแปลงใหญ่จะต้องชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยในอัตราที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเรียกเก็บ

(๒.๓) ไม่สามารถแยกแปลงเพื่อขอรับการสนับสนุนใหม่ได้

๓.๑.๘ ขั้นตอนการดำเนินงาน

(๑) การชี้แจงการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ชี้แจงสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ให้เข้าใจถึงความสำคัญ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับ

(๒) การจัดทำทะเบียนสมาชิก

กรมส่งเสริมการเกษตรจัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน โดยใช้ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)

(๓) การวางแผนในการขับเคลื่อนงาน ดังนี้

(๓.๑) จัดทำแผนการผลิตรายบุคคลของสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่

จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต การบริหารจัดการ การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การตลาด เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตรายบุคคลของสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่

(๓.๒) จัดทำแผนปฏิบัติงานของกลุ่มแปลงใหญ่ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน เป้าหมายการพัฒนา ๕ ด้าน และแบบบันทึก แผนปฏิบัติงานของกลุ่มแปลงใหญ่ โดยมีวิธีการดังนี้

(๓.๒.๑) จัดเวทีวิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคลของสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่

- การลดต้นทุนการผลิต ระบุจำนวนเงินที่สามารถลดลงต่อพื้นที่
- การเพิ่มผลผลิต ระบุจำนวนผลผลิตที่เพิ่มขึ้นต่อพื้นที่
- การพัฒนาคุณภาพ ระบุมาตรฐานที่ให้การรับรองคุณภาพ เช่น

GAP เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

- การตลาด ระบุช่องทางการตลาด
- การบริหารจัดการ เช่น การทำการผลิตเพื่อเสริมรายได้ในแปลงใหญ่

การผลิตพืชหลังนา การปลูกพืชแซม หรือการเลี้ยงสัตว์ ประมง แผลงเศรษฐกิจ ในแปลงใหญ่ เป็นต้น

(๓.๒.๒) จัดทำแผนปฏิบัติงานของกลุ่มแปลงใหญ่ ให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน

(๓.๒.๓) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติ ตามข้อ (๓.๒.๒) ภายใต้การสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เช่น การถ่ายทอดความรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

(๓.๒.๔) การประเมินผล และวัดผลลัพธ์ของการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อใช้ในการปรับปรุง พัฒนาในปีต่อไป

(๓.๓) แผนปฏิบัติการสนับสนุนแปลงใหญ่ระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ประชุมทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานและร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการสนับสนุนแปลงใหญ่ โดยนำแผนปฏิบัติงานของกลุ่มแปลงใหญ่มาจัดทำเป็นแผนเพื่อบูรณาการในการสนับสนุนและติดตามผลการดำเนินงาน

(๔) การพัฒนาเจ้าหน้าที่และผู้จัดการแปลง

กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาเจ้าหน้าที่และผู้จัดการแปลง ในด้านต่าง ๆ เช่น

- เรื่องเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการผลิตการเกษตรในแปลงใหญ่
- การวางแผนการผลิต
- การบริหารจัดการแปลงใหญ่
- การตลาด
- การจัดทำบัญชี/การเงิน
- ฯลฯ

(๕) การติดตามประเมินผล และรายงาน

(๕.๑) ผู้จัดการแปลงรายงานผลการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามแบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแบบแปลงใหญ่ระบบออนไลน์ที่ดำเนินการโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้ ให้ผู้จัดการแปลงบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบันในระบบ co - farm.doae.go.th

๓.๑.๑๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

(๑) หน่วยงานหลัก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นประธานคณะทำงานระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

(๒) หน่วยงานร่วม

หน่วยงานภาคีภาครัฐ/เอกชน สถาบันเกษตรกร และอื่น ๆ

๓.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

๓.๒.๑ ความเป็นมา

จากเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก (Climate Change) ที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์โดยรวม ประกอบกับการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม (Industrial Growth) และการขยายตัวของเมืองใหญ่ (Extended Metropolitan Region) ส่งผลให้เกิดมลภาวะด้านน้ำ อากาศ ขยะ ที่มาจากฝีมือมนุษย์ เกิดเป็นความเสี่ยงในการปนเปื้อนทางชีวภาพ เคมี รวมถึงโรคระบาด แมลงศัตรูพืช สัตว์ โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ อันเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงของโรคที่เกิดจากอาหารเป็นสื่อ (Foodborne Disease) และผลกระทบต่อหรือความเสี่ยงด้านอาหารมีความยากที่จะควบคุมให้อยู่ในพื้นที่จำกัดด้วยมาตรการหรือกระบวนการที่คุ้นแบบเดิม อันเป็นผลจากการค้าระหว่างประเทศที่มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต สินค้าเกษตรและอาหาร แรงงาน และพาหนะนำโรคต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนมาด้วย

ดังนั้นความรับผิดชอบในการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงจึงต้องเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ จึงมีความจำเป็นที่กระบวนการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารจะต้องมีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ด้วยระบบที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) โดยกำหนดกฎเกณฑ์และข้อบังคับด้านสุขอนามัยของแต่ละประเทศที่ความแตกต่างหลากหลายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดเป็นมาตรฐานสากล

ในแง่มุมมองด้านการตลาดสินค้าเกษตรและอาหารในปัจจุบัน ผู้บริโภคมีความห่วงใยต่อสุขภาพมากขึ้น และให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน แต่ในขณะเดียวกัน มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS) ถูกนำมาใช้เป็นข้อกีดกันทางการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ อีกทั้งการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Community) ทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรอย่างเสรีมากขึ้น มาตรการด้านสุขอนามัยพืชและความปลอดภัยด้านอาหารจะถูกนำมาเป็นเงื่อนไขทางการค้าระหว่างประเทศและในตลาดโลกมากขึ้น ดังนั้น สินค้าเกษตรและอาหารต้องมีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงจำเป็นต้อง **พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล** เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นการสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่การรับรองมาตรฐานระดับฟาร์มมากขึ้น

การดำเนินการที่สอดคล้องกับประเด็นมาตรการด้านสุขอนามัยพืชและความปลอดภัยด้านอาหารถูกหยิบยกขึ้นมา คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเวลาต่อมา จากนั้นมีการฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเป็น พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๖ และแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดในปี ๒๕๖๑ เป็น พระราชบัญญัติสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีผลบังคับใช้มาจนปัจจุบัน ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงได้รับการรับรอง มาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture Standard) ในระดับต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้มี วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคด้าน การผลิต การค้า การบริโภค และการบริการเกษตรอินทรีย์ที่มีความยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล” โดยมี ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๑) ส่งเสริมการวิจัย การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ ๒) พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ ๓) พัฒนาการตลาดสินค้าและบริการ และการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ๔) การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๖๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปีพ.ศ. ๒๕๖๔ ให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกันกับการวางระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร มุ่งหมายให้เกษตรกรมีกระบวนการผลิตพืชที่ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม (Green Production) สร้างสมดุลของระบบนิเวศน์ และลดการพึ่งพาสารเคมีทางการเกษตร ตลอดผลิตสินค้าที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้แก่ผู้บริโภค (Value Creation)

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) จึงกำหนดการควบคุมป้องกันอันตรายจากฟาร์มถึง โต๊ะอาหาร สำหรับระบบการผลิตสินค้าเกษตร ในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และมาตรฐานเกษตร อินทรีย์ (Organic Agriculture Certification) เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้ ได้มาตรฐานสากล ประกอบกับเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมุ่งเน้นการผลิตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (Green Production) เพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย และเป็นสินค้าที่สร้างคุณค่า ทางโภชนาการให้แก่ผู้บริโภค (Value Creation) และจะช่วยสนับสนุนเกิดสมดุลของระบบนิเวศน์ที่ยั่งยืน

๓.๒.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

(๑) เกษตรปลอดภัย : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๑.๑) เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร ให้เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน

(๑.๒) เพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง) มีคุณภาพ ได้รับการรับรอง

มาตรฐาน

(๒) เกษตรอินทรีย์ : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์

(๒.๑) เพื่อเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์

(๒.๒) เพื่อเพิ่มการค้าและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ

(๒.๓) เพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งใน

และต่างประเทศ

(๒.๔) เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล

(๒.๕) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๓.๒.๓ เป้าหมายการดำเนินงาน

(๑) เกษตรปลอดภัย : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๑.๑) เกษตรกร/ผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดความรู้เพื่อเข้าสู่ระบบการผลิตตาม มาตรฐาน (พืช ๑๕,๐๐๐ ไร่ ปศุสัตว์ ๒,๓๐๐ ไร่ และประมง ๔,๕๕๕ ฟาร์ม)

(๑.๒) แหล่งผลิต/สถานประกอบการ (แปลง/ฟาร์ม : ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง) ได้รับการรับรองมาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

(๒) เกษตรอินทรีย์ : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์

(๒.๑) พื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า ๕๕๔,๓๑๐ ไร่ (ภายในปี ๒๕๖๒)

(๒.๒) เพิ่มจำนวนเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์

(๒.๓) เพิ่มสัดส่วนตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศต่อตลาดส่งออก โดยให้มีสัดส่วน ตลาดในประเทศร้อยละ ๔๐ ต่อตลาดส่งออกร้อยละ ๖๐

(๒.๔) ยกระดับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านเพิ่มขึ้น

๓.๒.๔ พื้นที่ดำเนินโครงการ

๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

๓.๒.๕ งบประมาณ

(๑) งบประมาณหลัก

หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามภารกิจหน่วยงาน

(๒) งบประมาณสนับสนุน

กระทรวงพาณิชย์ (ในด้านการส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์)

๓.๒.๖ หลักการและแนวทางการดำเนินงาน

(๑) เกษตรปลอดภัย : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๑.๑) แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ

๑) ฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร

๒) ศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงของสารปนเปื้อน/วิธีการสืบสวน/ตรวจสอบย้อนกลับ/ระบาดวิทยา เพื่อพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ตรวจสอบค้นหาความไม่ปกติในระบบการผลิต และวิธีบริหารจัดการความเสี่ยง

๓) พัฒนาระดับความปลอดภัยด้านอาหารของประเทศ เช่น ระบบการตรวจสอบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ ระบบการแจ้งเตือนภัยและระบบบริหารจัดการเรียกคืนสินค้าที่มีปัญหา ระบบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องตามกติกาการค้าโลก การเทียบเคียงมาตรฐานของประเทศและสากล การสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับมาตรฐาน/เครื่องหมายของประเทศไทย ออกประกาศกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกฎหมาย

๔) สร้างองค์ความรู้ด้านอาหารศึกษา และสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเครื่องหมายรับรอง การเลือกซื้อสินค้าที่ได้มาตรฐาน

๕) ให้บริการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแก่เกษตรกรที่ขอรับบริการอย่างทั่วถึง ในเวลาที่เหมาะสม

๖) ประสานความร่วมมือหน่วยงานเกี่ยวข้องส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรในระบบมาตรฐาน

๗) ประสานร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนเงินทุนเพื่อการเข้าสู่ตลาดการผลิตสินค้ามาตรฐานและเป็นพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่องจนกว่าเกษตรกรจะมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น มีระบบ Coaching and Mentoring

(๑.๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑) ปริมาณและมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

๒) ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจด้านอาหารศึกษาเกี่ยวกับสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น

๓) มีสัดส่วนการตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานในประเทศและการส่งออก

(๔๐ : ๖๐)

๔) ชุดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐาน ปีละ ๕๐ ชุด

๕) กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้และบริหารการเปลี่ยนแปลงให้เกษตรกรที่ต้องการ ๒๐ หลักสูตร/กิจกรรม

๖) ฐานข้อมูลสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานของประเทศ และสถานการณ์โลก (Big Data Analytic)

๗) โครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรที่รับรองมาตรฐานมีลักษณะที่เข้าใจตลาดแข่งขัน มีรูปแบบการค้า ที่เป็นธรรม (Fair Trade) หรือระบบเกษตรพันธสัญญา

๘) การตรวจรับรองมาตรฐานมีความเชื่อมั่น/ยอมรับจากประเทศคู่ค้า การให้บริการสะดวก รวดเร็ว ทัวถึง

๙) มีระบบการเฝ้าระวัง ระบบตรวจสอบย้อนกลับและระบบการบริหารความเสี่ยง ที่มีความเชื่อมั่นและปลอดภัยสูง

๑๐) เกษตรกรได้รับการสอนงานแนะนำอย่างต่อเนื่อง (Coaching and Mentoring)

๑๑) ผลประกอบการสุทธิของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

(๑.๓) แนวทางดำเนินงาน

๑) อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน GAP

๒) ตรวจสอบรับรองฟาร์มพืช ฟาร์มประมง ฟาร์มปศุสัตว์ และสถานประกอบการ และโรงงานพืช ประมง ปศุสัตว์

๓) ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้า

๔) ส่งเสริมการทำและใช้งานระบบ QR Trace

๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้ตรวจประเมิน

(๒) เกษตรอินทรีย์ : การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming)

(๒.๑) แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๑) วิจัยสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ บริหารจัดการองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรที่ต้องการรับความรู้ ส่งเสริมการผลิต และจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของประเทศ เพื่อการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์

๒) บริหารจัดการให้มี Organic Zone and Buffer Zone (พื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรอินทรีย์และพื้นที่ชนที่ลดและบรรเทาผลกระทบให้เกิดการปนเปื้อนต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้รวมถึงการบริหารจัดการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของทรัพยากรดิน น้ำ อากาศ และการใช้สารเคมีทางการเกษตร ในพื้นที่ดังกล่าว)

๓) การกำหนดมาตรฐานและการตรวจรับรองมาตรฐาน ที่เป็นสากลและยอมรับของผู้บริโภค และสามารถให้เกษตรกรเข้าถึงบริการตรวจรับรองมาตรฐานอย่างพอเพียง มีประสิทธิภาพ ทันเวลา

๔) สร้างชุดองค์ความรู้ด้านอาหารศึกษาที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ เครื่องหมายรับรอง และเผยแพร่ในช่องทางสื่อสารต่าง ๆ

๕) ประสานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในทุกรูปแบบและทุกช่องทาง

๖) ประสานร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนเงินทุนเพื่อการเข้าสู่ตลาดการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเป็นพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่องจนกว่าเกษตรกรจะมีความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น มีระบบ Coaching and Mentoring

(๒.๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จของการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

๑) ปริมาณและมูลค่าตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

๒) ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจด้านอาหารศึกษาที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มมากขึ้น

๓) มีสัดส่วนการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศและการส่งออก (๔๐ : ๖๐)

- ๔) ชุดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ปีละ ๕๐ ชุด
- ๕) กิจกรรมการจัดการองค์ความรู้และบริหารการเปลี่ยนแปลงให้แก่เกษตรกรที่

ต้องการ ๒๐ หลักสูตร/กิจกรรม

- ๖) ฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของประเทศ และสถานการณ์โลก (Big Data Analytic)
- ๗) การรักษาหรือเพิ่มพื้นที่ Organic Zone and Buffer Zone (พื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรอินทรีย์และพื้นที่ชนที่ลดและบรรเทาผลกระทบให้เกิดการปนเปื้อนต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์)
- ๘) โครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์มีลักษณะที่เข้าใกล้ตลาดแข่งขัน มีรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade) หรือระบบเกษตรพันธะสัญญา

๙) การตรวจรับรองมาตรฐานมีความเชื่อมั่น/ยอมรับจากประเทศคู่ค้า การให้บริการสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง

๑๐) มีระบบการเฝ้าระวัง ระบบตรวจสอบย้อนกลับและระบบการบริหารความเสี่ยงมาตรฐานของสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีความเชื่อมั่นและปลอดภัยสูง

๑๑) เกษตรกรได้รับการสอนงานแนะนำอย่างต่อเนื่อง (Coaching and Mentoring) พื้นที่การผลิต ปริมาณและมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก

๑๒) ผลประกอบการสุทธิของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

(๒.๓) หลักการดำเนินงาน

๑) พัฒนาระบบ Big Data Analytic ที่เป็นระบบการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมหาศาล โดยมุ่งใช้งานสารสนเทศทางการเกษตร

๒) พัฒนาและจัดให้มี Organic Zone and Buffer Zone Management (Organic Zone Protection) ซึ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมการทำเกษตรอินทรีย์และพื้นที่ชนที่ลดและบรรเทาผลกระทบให้เกิดการปนเปื้อนต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๓) จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management) และระบบการสอนงานและแนะนำอย่างต่อเนื่อง (Coaching and Mentoring System) แก่เกษตรกร

๔) การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ คุณค่าทางโภชนาการ ความเชื่อมั่นในมาตรฐานและเครื่องหมายรับรอง

๕) การบริหารสมดุลความต้องการซื้อ (อุปสงค์) ของผู้บริโภคทุกระดับ และความต้องการเสนอขาย (อุปทาน) ของผู้ผลิต ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพโครงสร้างตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์อินทรีย์

๓.๒.๗ ผลการดำเนินงานโครงการเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

เกษตรปลอดภัย : โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

ประเภท	ผลการดำเนินงาน
ข้าว	ตรวจรับรองมาตรฐานโรงสีข้าว ดำเนินการไปแล้ว ๑๑ โรง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐ แห่ง และตรวจสอบรับรอง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ข้าว ดำเนินการไปแล้ว ๓๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐ แห่ง ดำเนินการตรวจสอบและรับรองระบบการผลิตข้าวอินทรีย์แบบรายเดี่ยว จำนวน ๕๗๖ แปลง คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๐ ของเป้าหมาย ๙๗๘ แปลง และแบบกลุ่ม ๒๔ กลุ่ม ครบตามเป้าหมาย ดำเนินการตรวจสอบและรับรองระบบการผลิตข้าว GAP แบบรายเดี่ยว ๑,๓๙๐ แปลง ครบตามเป้าหมาย และแบบกลุ่ม ๓๙ กลุ่ม ครบตามเป้าหมาย ส่วนการตรวจสอบและรับรองระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed) แบบกลุ่มดำเนินการแล้ว ๑๐๐ กลุ่ม ครบตามเป้าหมาย
แหล่งผลิตพืช (ผัก - ผลไม้)	ตรวจสอบแหล่งผลิตเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช รวม ๑๑๘,๘๐๘ แปลง คิดเป็นร้อยละ ๑๒๘.๕๐ ของเป้าหมาย ๙๒,๔๖๑ ฟาร์ม ตรวจสอบโรงคัดบรรจุ แปรรูป เพื่อรองรับตามระบบ GMP/โรง/โรงรวม/โรงผลิตเชื้อเห็ด ๑,๔๗๔ โรง คิดเป็น ร้อยละ ๑๗๓.๔๑ ของเป้าหมาย ๘๕๐ โรง พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์ ๓๒ แห่ง ครบตามเป้าหมาย พัฒนาเจ้าหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเกษตรกร และเป็นวิทยากรด้านมาตรฐาน GAP ๔๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๑.๒๕ ของเป้าหมาย ๔๐๐ รายอบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP และศึกษาดูงาน ๑๕,๐๐๖ รายหรือแปลง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๔ ของเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ รายหรือแปลง ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น ๑๕,๐๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๒ ของเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ราย และนำร่องจุดบริหารจัดการสารตกค้างในพืชผลเกษตร GAP ๗๖ จุด ครบตามเป้าหมาย สนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ขั้นต้น ๑๕,๐๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๑ ของเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ราย พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรกร GAP อาสา และศึกษาดูงาน ๘๘๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๗๙ ของเป้าหมาย ๘๘๒ ราย ร่วมประชุมคณะกรรมการความร่วมมือการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตร GAP (MOU GAP พืช) ๑ ครั้ง ครบตามเป้าหมาย และคณะกรรมการความร่วมมือการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตร (MOU GAP พืช) ๑๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ ของเป้าหมาย ๑๘ ครั้ง และจัดทำเอกสารสนับสนุน งานส่งเสริมมาตรฐาน GAP ๓ เรื่อง ครบตามเป้าหมาย ส่วนการติดตามและประเมินสถานการณ์การดำเนินงานโครงการ ๑ เรื่อง ครบตามเป้าหมาย
ฟาร์มปศุสัตว์	ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มใหม่ ๓,๐๐๗ ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ ๓๕๗.๑๓ ของเป้าหมาย ๘๔๒ ฟาร์ม มีฟาร์มที่ได้รับ บริการตรวจติดตามฟาร์มมาตรฐาน ๑๓,๖๒๐ ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ ๑๒๒.๔๖ ของเป้าหมาย ๑๑,๑๒๒ ฟาร์ม ตรวจสอบอายุฟาร์มมาตรฐาน ๔,๙๐๗ ฟาร์ม คิดเป็น ร้อยละ ๑๒๑.๗๖ ของเป้าหมาย ๔,๐๓๐ ฟาร์ม ตรวจติดตาม กำกับ ดูแลการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์ม ๑๒๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑๑.๖๗ ของเป้าหมาย ๖๐ ครั้ง สอบสวนสารตกค้างในฟาร์มมาตรฐานกรณีผลวิเคราะห์เป็นบวก ๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐ ครั้ง ประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมิน ๘๐ ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๓.๙๐ ของเป้าหมาย ๗๗ ครั้ง ตรวจวิเคราะห์อาหารสัตว์ - น้ำดื่มจากฟาร์มมาตรฐาน ๖,๓๐๒ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๓๗.๓๐ เป้าหมาย ๔,๕๙๐ ตัวอย่าง และอบรมผู้ประกอบการมาตรฐานฟาร์ม ๑๑,๒๗๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๙๐.๓๕ ของเป้าหมาย ๒,๓๐๐ ราย รวมทั้งจัดอบรมผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดีด้านปศุสัตว์ จำนวน ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑ ครั้ง

ประเภท	ผลการดำเนินงาน
ฟาร์มสัตว์น้ำ	<p>๑) เตรียมความพร้อมเกษตรกรและการพัฒนาศักยภาพ ๕,๑๒๑ ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ ๑๑๑.๔๕ ของเป้าหมาย ๔,๕๙๕ ฟาร์ม</p> <p>๒) ตรวจสอบมาตรฐานและสุขอนามัยฟาร์ม ๓๒,๒๐๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๓๕ ของเป้าหมาย ๓๑,๔๖๐ แห่ง ตรวจสอบสถานประกอบการ ๕๖๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๓.๗๐ ของเป้าหมาย ๕๔๐ แห่ง ตรวจสอบปัจจัยการผลิตจากแหล่งเพาะเลี้ยง ๙๒,๔๐๗ ตัวอย่าง คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๖.๑๐ ของเป้าหมาย ๘๗,๐๙๑ ตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์หัตถุติบและผลิตภัณฑ์ ๖๗,๘๑๒ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๑๕.๐๓ ของเป้าหมาย ๕๘,๙๕๑ ตัวอย่าง ตรวจสอบร่องกุ้งมีชีวิตส่งออก สาธารณรัฐประชาชนจีน ๑๖,๒๕๔ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๐ ของเป้าหมาย ๒๕,๒๐๐ ตัวอย่าง ตรวจสอบติดตามคุณภาพความปลอดภัย หอยสองฝา ๙,๓๐๔ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๔๖.๕๒ ของเป้าหมาย ๖,๓๕๐ ตัวอย่าง และตรวจสอบปัจจัยการผลิตจากสถานประกอบการ (รวม วัตถุประสงค์ราย) ๖,๗๒๔ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๙.๔๘ ของเป้าหมาย ๖,๑๔๒ ตัวอย่าง</p> <p>๓) เฝ้าระวังการป้องกันการลักลอบการนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำ ซากสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ ๘๑,๓๙๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔๘.๘๐ ของเป้าหมาย ๕๔,๗๐๐ ครั้ง โรคสัตว์น้ำในประเทศ ๑๑๙,๓๙๑ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๕.๕๙ ของเป้าหมาย ๑๑๓,๐๗๒ ตัวอย่าง โรคสัตว์น้ำ เพื่อการส่งออก ๔๓,๔๐๒ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๒๘.๒๓ ของเป้าหมาย ๓๓,๘๔๖ ตัวอย่าง ฟาร์มปลอดโรค ๖,๗๕๖ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๑ ของเป้าหมาย ๘,๒๐๘ ตัวอย่าง คุณภาพและความปลอดภัยสินค้าสัตว์น้ำ ๒,๕๙๒ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๓๒.๒๔ ของเป้าหมาย ๑,๙๖๐ ตัวอย่าง คุณภาพสิ่งแวดล้อมจากแหล่งน้ำ ธรรมชาติ ๑๖,๐๔๐ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๐๕ ของเป้าหมาย ๑๗,๐๕๕ ตัวอย่าง และเฝ้าระวังการนำเข้าส่งออกและน้ำผ่านสัตว์น้ำ ๑๒,๖๕๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑๘.๑๒ ของเป้าหมาย ๑๐,๗๑๑ ครั้ง รวมทั้งจัดการเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์น้ำ ๖๒๗ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๓๙.๓๓ ของเป้าหมาย ๔๕๐ ตัวอย่าง ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ (ปม.๑) เพื่อใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๖๑,๙๔๔ ขวดหรือซอง คิดเป็นร้อยละ ๑๑๐.๙๒ ของเป้าหมาย ๑๔๖,๐๐๐ ขวดหรือซอง และพัฒนาบุคลากรด้านโรคสัตว์น้ำ ๔๗๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๓.๑๓ ของเป้าหมาย ๔๑๙ ราย</p> <p>๔) จัดทำและขยายขอบข่ายระบบ ISO เพื่อรับรองคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าประมง ๔๔ รายการ ครอบคลุมเป้าหมาย รักษาระบบ ISO เพื่อรับรองคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าประมง ๑ ระบบ ครอบคลุมเป้าหมาย และวิเคราะห์ระบบการตรวจสอบรับรองสินค้าประมงส่งออก เพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้มีประสิทธิภาพ ๑ ระบบการเชื่อมโยง ครอบคลุมเป้าหมาย</p>
ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	<p>มีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้มาตรฐาน โดยจัดนิทรรศการในประเทศ ๒๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๔๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐ ครั้ง และสร้างการรับรู้ด้านมาตรฐานผ่านทางสื่อออนไลน์ สื่อวิทยุ เอกสารเผยแพร่ ๒๑๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๖๘.๗๕ ของเป้าหมาย ๘๐ ครั้ง เตรียมการบังคับใช้มาตรฐานบังคับ ๓ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย เรื่อง และการจัดทำมาตรฐาน ๑๕ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมายส่วนการประเมินความเท่าเทียมการรับรองระบบงานขยายขอบข่ายการรับรอง (Seafood และ LACF/GSSI) เป้าหมาย ๑ ขอบข่าย อยู่ระหว่างการน าเอกสารที่ปรึกษาจัดทำเสร็จแล้วไปใช้งาน ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องจากเมื่อนำไปใช้งานแล้วจะต้องนำมาทวนสอบขั้นตอนอีกครั้งก่อนดำเนินการสมัครขอรับการประเมินความเท่าเทียม นอกจากนี้ ได้ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพมาตรฐานฮาลาลโดยตรวจประเมินระบบมาตรฐานฮาลาลโรงเชือดเพื่อการส่งออก ๒๙ โรง ครอบคลุมเป้าหมาย รวมทั้งส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรในระบบการรับรองฮาลาล ๖ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย</p>
เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว ๕๖๔.๙๙ ล้านบาท ร้อยละ ๙๖.๐๕ ของเป้าหมาย ๕๘๘.๒๑ ล้านบาท	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เกษตรอินทรีย์ : การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

ประเภท	ผลการดำเนินงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การส่งเสริมการวิจัย สร้างและเผยแพร่ องค์ความรู้และ นวัตกรรมเกษตร อินทรีย์</p>	<p>๑) ผลผลิตสื่อประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ศึกษาศักยภาพการผลิตการตลาดผักอินทรีย์ เพื่อการบริโภคในประเทศ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม และศึกษาวิจัยศักยภาพการตลาดและการจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรอินทรีย์ รวม ๔ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย</p> <p>๒) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร บุคลากรของสถาบันเกษตรกร และประชาชนทั่วไป โดยพัฒนาเจ้าหน้าที่และอบรมเกษตรกรตั้งแต่ขั้นที่ ๑ - ๓ จำนวน ๑๐๖,๑๐๙ ราย จากเป้าหมายรวม ๘๖,๓๑๐ ราย และมีแผนจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ในศูนย์ใหม่ ๖ แห่ง และต่อยอดศูนย์เดิม ๕ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย</p> <p>๓) สร้างฐานข้อมูลการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ โดยปรับปรุงฐานข้อมูลการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ดำเนินการแล้ว ๙ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย ฐานข้อมูลในเขต ส.ป.ก. รวม ๔,๕๑๑ ราย จากเป้าหมาย ๔,๔๓๘ ราย พื้นที่ ๒๒,๔๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐๕.๑๒ ของเป้าหมาย ๒๑,๓๘๐ ไร่ และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ Organic Database ๑ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย นอกจากนี้ได้สร้างศูนย์ต้นแบบปศุสัตว์อินทรีย์ ๘ ศูนย์ และพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์อินทรีย์ ๓ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาการผลิต สินค้าและบริการ เกษตรอินทรีย์</p>	<p>๑) ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเกษตรกรผู้มีความพร้อมยื่นขอรับรองฟาร์ม การเตรียม ความพร้อมเข้าสู่ระบบการผลิตด้านการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ข้าวอินทรีย์ ประมงอินทรีย์ ฯลฯ รวม ๔,๐๗๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒๐.๐๙ ของเป้าหมาย ๓,๓๙๐ ราย ผู้ตรวจประเมินข้าวอินทรีย์ ประมงอินทรีย์ ฯลฯ รวม ๔,๔๗๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕๘ ของเป้าหมาย ๔,๕๙๐ ราย นอกจากนี้ได้ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในไฮโดรโปนิกส์ ๘๙ กลุ่ม เกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่ ๒๓ แปลง และใน ศพก. ๓๒ ศูนย์ ครอบคลุมเป้าหมาย และพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ๑๙๐ กลุ่ม ๑,๖๒๒ ราย ในพื้นที่ ๑๓,๑๑๔.๐๘ ไร่</p> <p>๒) เตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการผลิตอินทรีย์ในด้านปศุสัตว์ สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร ๘๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ส่วนกล้าพันธุ์ถั่วลิสงเถาฟลอริดาสำหรับปลูกเลี้ยงสัตว์ปีก ๕๐ ฟาร์ม บริการผสมอาหารสัตว์อินทรีย์ TMR/อาหารสำเร็จรูป ๑๖๐ ตัน ครอบคลุมเป้าหมาย และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในพื้นที่ส.ป.ก. ๒๒,๔๗๔ ไร่ จากพื้นที่เป้าหมาย ๒๑,๓๘๐ ไร่ รวมทั้งต่อยอดศูนย์ต้นแบบปุ๋ยเติมอากาศ ๑,๕๕๕.๕๐ ตัน จากเป้าหมาย ๑,๕๒๐ ตัน จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ ๗๘๑ แปลง จาก ๘๒๑ แปลง ผลิตพ่อแม่พันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติ ๕๘๙,๖๐๔ ตัว จาก ๔๔๕,๐๐๐ ตัว ผลิตชีวภัณฑ์ควบคุม ศัตรูพืชฯ เช่น ไตรโคโรเดอริมา เห็ดเรืองแสงสิรินทรีย์มีแห่นแดง ฯลฯ รวม ๑๑ ชนิด และจัดตั้งและต่อยอดศูนย์ผลิตชีวภัณฑ์ ๓๘ ศูนย์ ครอบคลุมเป้าหมาย</p> <p>๓) บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน โดยก่อสร้าง และปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและแก้มลิง รวม ๑๒ รายการ และเขตเกษตรอินทรีย์ ๑ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาตลาด สินค้าและบริการ และการรับรอง มาตรฐานเกษตร อินทรีย์</p>	<p>๑) ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ โดยบริการตรวจรับรองฟาร์มปศุสัตว์อินทรีย์แล้ว ๑๑๘ ฟาร์ม จาก ๘๐ ฟาร์ม ตรวจติดตามฟาร์มที่ผ่านการรับรอง ๙๙ ฟาร์ม จาก ๙๘ ฟาร์ม และตรวจวิเคราะห์ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์จากฟาร์มปศุสัตว์อินทรีย์ ๗๐ ตัวอย่าง ครอบคลุมเป้าหมายด้านการผลิตข้าวอินทรีย์ ตรวจรับรองระบบการผลิตและผ่านการตรวจรับรองแล้ว ๙๑๐ กลุ่ม จาก ๑,๒๔๒ กลุ่ม (ปี ๒๕๖๐) ส่วนปี ๒๕๖๑ จำนวน ๗๖๙ กลุ่ม จาก ๘๖๖ กลุ่ม และปี ๒๕๖๒ จำนวนกลุ่มใหม่ ๖๒,๘๓๖ ราย จาก ๔๐,๐๐๐ ราย จำนวน ๔๙๓,๘๑๔ ไร่ จาก ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ และกลุ่ม Organic Thailand ดำเนินการ ๓๑ กลุ่ม จาก ๓๒ กลุ่ม นอกจากนี้ได้ตรวจรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน รวม ๒๘๒ สาขา คิดเป็นร้อยละ ๑๘๘.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๕๐ สาขา</p> <p>๒) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าและบริการ ได้พัฒนาตลาดปศุสัตว์สีเขียว ๑๗ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย ส่วนการจัดรหัส สติติพิกัตศุลกากรสำหรับเกษตรอินทรีย์ ที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑ ก.พ. ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบ ให้คณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แห่งชาตินำไปดำเนินการ</p>

ประเภท	ผลการดำเนินงาน
	๓) ประชาสัมพันธ์เกษตรกรอินทรีย์สู่ผู้บริโภค ดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เสร็จแล้ว ๕ เรื่อง ครบตามเป้าหมาย การสร้างความ ตระหนักรู้เรื่องคุณภาพมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ ๕ ครั้ง ร้อยละ ๑๒๕.๐๐ จากเป้าหมาย ๔ ครั้ง ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การจัดงานประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์หมอนไหมอินทรีย์ การจัดนิทรรศการ สาธิต และการออกร้านจำหน่าย ไม่มีการจัดงานประชาสัมพันธ์ เนื่องจากไม่มีงบประมาณจัดกิจกรรม ปี ๒๕๖๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การขับเคลื่อนเกษตรกรอินทรีย์	๑) สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ อาทิ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ สนับสนุนเงินอุดหนุนแก่เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการปี ๒๕๖๑ เป็นเงิน ๖๑๓.๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๐๙ ของเป้าหมาย ๖๐๐ ล้านบาท ๒) ติดตาม ให้คำแนะนำ และนิเทศงาน รวม ๓๘๙ ครั้ง จากเป้าหมาย ๓๗๒ ครั้ง และประชุม คณะทำงานพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ระดับ จังหวัด ๒๗ จังหวัด ร้อยละ ๓๗.๖๗ ของเป้าหมาย ๗๗ จังหวัด ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ และติดตามประเมินผลโครงการ ครบตามเป้าหมาย
	เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว ๙๖๐.๕๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๓ ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ๑,๐๑๙.๖๖ ล้านบาท

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๒.๘ โครงการ/กิจกรรมสำคัญ เกษตรปลอดภัย/เกษตรกรอินทรีย์ ปี ๒๕๖๓

ชนิดสินค้าเกษตร	โครงการ เกษตรปลอดภัย	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
(๑) สินค้าพืช	(๑.๑) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	(กข. วก. กสก.)	๒๓๘.๖๗๙๐
	(๑.๒) โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานการส่งออก (ทุเรียน/มังคุด)	(กสก.)	๖.๘๔๘๗
(๒) สินค้าประมง	(๒.๑) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๓๐,๐๐๐ แห่ง	(กป.)	๒๘๘.๗๔๔๔
(๓) สินค้าปศุสัตว์	(๓.๑) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	(ปศ.)	๓๑๐.๐๘๘๓
(๔) สินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์)	(๔.๑) โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัย ตลอดห่วงโซ่การผลิต	(มกอช.)	๕๕.๕๕๑๕
	(๔.๒) โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ไร่	(พด.)	๒๒๒.๔๐๐๐
งบประมาณรวม โครงการ/กิจกรรม ปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๑,๒๒๘.๗๐๗๑ ล้านบาท			

โครงการ เกษตรอินทรีย์ : การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
(๑) โครงการส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒ แห่ง	(มกอช.)	๕.๗๘๓๐
(๒) เสริมสร้างความความรู้ด้านบัญชีแก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒,๒๐๐ ราย	(ตส.)	๑.๒๘๓๘
(๓) โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	(กป.)	๖.๖๕๓๐
(๔) พัฒนาการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ จำนวน ๕,๐๐๐ ราย	(กสก.)	๑๐.๒๓๕๕
(๕) พัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	(วก.)	๒๒.๖๐๙๘
(๖) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จำนวน ๗๕,๐๐๐ ไร่	(พด.)	๓๒.๔๒๒๐
(๗) โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร	(สปก.)	๑๙.๘๓๖๗
(๘) โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	(สศก.)	๑.๕๗๘๖
(๙) โครงการส่งเสริมการผลิตหมอนไหมอินทรีย์ จำนวน ๑๕๐ ราย	(มม.)	๔.๕๘๑๕

โครงการ เกษตรอินทรีย์ : การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
(๑๐) ส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์ จำนวน ๘๐ ฟาร์ม ตลาดสีเขียว	(ปศ.)	๕.๘๕๓๐
(๑๑) โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	(สป.กษ)	๔.๐๓๙๘
(๑๒) โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	(วก.)	๒.๕๐๒๖
งบประมาณรวม โครงการ/กิจกรรม ปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๒๑๙.๘๔๔๒ ล้านบาท		

โครงการ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ : ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ : โครงการส่งเสริมการผลิตและตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยการผลิตสินค้าสู่มาตรฐาน (๒ แห่ง)	มกอช.	๖.๖๘๓๐
ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ๗๕,๐๐๐ ไร่ : การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ (๑,๗๐๐ ราย)	๑) หลักสูตร “การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์” (๕๐๐ ราย)	๑.๖๗๗๕
	๒) หลักสูตร “การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” (๕๐๐ ราย)	๑.๖๗๗๕
	๓) หลักสูตร “เทคนิคการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนในกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม” (๕๐๐ ราย)	๑.๖๗๗๕
	๔) หลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพผู้ประสานงานการรับรองแบบมีส่วนร่วม” (๕๐๐ ราย)	๐.๓๓๔๘
	๕) หลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมินฟาร์มในระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” (๑๐๐ ราย)	๐.๓๓๔๗
ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ๗๕,๐๐๐ ไร่ : จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (๔๐ แห่ง)	๑) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (๑๐ แห่ง)	๑.๐๐๐๐
	๒) พัฒนาต่อยอดศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ (๓๐ แห่ง)	๑.๐๐๐๐
	๓) พัฒนาเกษตรอินทรีย์ PGS สู่มือเมืองอาหารปลอดภัย (๑ โครงการ)	๒.๔๒๐๐
ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ ๗๕,๐๐๐ ไร่ : การสร้างเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ PGS ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ (๑ โครงการ)	พต.	๒.๐๕๐๐

๓.๒.๙ หน่วยงานรับผิดชอบ

(๑) หน่วยงานหลัก

เกษตรปลอดภัย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร

เกษตรอินทรีย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(๒) หน่วยงานร่วม

กระทรวงพาณิชย์ (ในด้านการส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์)

๓.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

๓.๓.๑ ความเป็นมา

พื้นที่การทำเกษตรกรรมของเกษตรกรในประเทศไทยจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และไม่เหมาะสม (N) มีผลให้ได้ผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ผลตอบแทนจึงต่ำหรือขาดทุนในบางปี อีกทั้งมีการใช้ที่ดินเพื่อทำนามากเกินความต้องการของตลาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้มีการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมสำหรับสินค้าเกษตร มีเป้าหมายในการจัดการ และใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกำหนดเขตความเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง รวม 20 ชนิด และเป็นข้อมูลทางวิชาการที่วิเคราะห์เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการผลิตสินค้าสำคัญ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เกษตรกรมีรายได้และผลตอบแทนสูงสุดอย่างยั่งยืน โดยมีการจัดทำ **ฐานข้อมูล (Database)** สนับสนุนข้อมูลทางเลือกในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสมเพื่อปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดอื่นที่ลดต้นทุนและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าสินค้าชนิดเดิม

แผนที่เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management) หรือ Agri-Map ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่รวบรวมข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ทางการเกษตร ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ในการบริหารจัดการด้านการเกษตร โดยที่ Agri-Map จะแสดงให้เห็นถึงการในพื้นที่ในการเพาะปลูกพืชที่มีความเหมาะสมกับชนิดของดินและปริมาณน้ำหรือไม่ หากไม่มีความเหมาะสมจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความสมดุล เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งเพื่อให้เกษตรกรได้มีการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้เข้ามาช่วยในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มโอกาสทางการแข่งขัน ซึ่งเป็นการใช้พื้นที่ที่มีอยู่หรือใช้พื้นที่ให้น้อยลงแต่เพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น มีการแก้ปัญหาวางแผนทำการเกษตรแบบยั่งยืน พร้อมวางรากฐานเกษตรในระยะยาว

เมื่อเกษตรกรในประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์จาก Agri-Map เพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนการผลิตและ การตลาดอย่างเป็นระบบ **โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)** จึงเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในภาพรวมของประเทศ ซึ่งในที่สุดประเทศจะเกิดความคุ้มค่าทางงบประมาณเนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรที่ดินและน้ำมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนมีผลลัพธ์เป็นสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภคในทุกกระดับ ทั้งภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการวัตถุดิบไปเพื่อแปรรูป

๓.๓.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

(๑) เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ

(๒) เพื่อส่งเสริมสนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

(๓) เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

๓.๓.๓ เป้าหมายการดำเนินงาน

ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมให้ทำกิจกรรมที่เหมาะสม จำนวน ๖ ล้านไร่ ในระยะเวลา ๒๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยในระยะ ๕ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีเป้าหมายในจำนวน ๑.๕ ล้านไร่ และในปี ๒๕๖๐ มีเป้าหมายจำนวน ๓ แสนไร่

๓.๓.๔ พื้นที่ดำเนินโครงการ

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุกในพื้นที่ ๖๘ จังหวัด ได้แก่

(๑) ภาคเหนือ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์

(๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ ศรีสะเกษ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

(๓) ภาคกลาง ๒๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สระบุรี อ่างทอง อุทัยธานี

(๔) ภาคตะวันออก ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว

(๕) ภาคตะวันตก ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ตาก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และราชบุรี

(๖) ภาคใต้ ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สตูล สงขลา สุราษฎร์ธานี และยะลา

๓.๓.๕ หลักการและแนวทางการดำเนินงาน

(๑) แนวทางการปฏิบัติ

(๑.๑) สร้างการรับรู้ โดยให้เกษตรกรทราบว่าการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมจะให้ผลตอบแทนต่ำ มีความเสี่ยงสูง และการปรับเปลี่ยนจะให้ผลตอบแทนดีกว่า

(๑.๒) สร้างการเชื่อมโยงของตลาด/โรงงาน เพื่อรองรับความเสี่ยง

(๑.๓) คัดเลือกเกษตรกรที่สนใจและต้องการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าชนิดใหม่

(๑.๔) ชี้แจงรายละเอียดโครงการ กิจกรรม การสนับสนุนของหน่วยงานราชการ/เครือข่าย

(๑.๕) จัดทำแผนปฏิบัติการรายชนิดสินค้า เพื่อบูรณาการกิจกรรม

(๑.๖) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ อบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

(๑.๗) ติดตามการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับเข้าสู่รูปแบบแปลงใหญ่และเกษตรผสมผสาน

(๒) ขั้นตอนการดำเนินงาน

(๒.๑) วางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมาย และวิถีตลาด สร้างทางเลือกให้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยน

(๒.๒) ชี้แจงรายละเอียดให้หน่วยงานในพื้นที่ทราบ

(๒.๓) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้เกษตรกร

(๒.๔) รับสมัครเกษตรกรที่สนใจและต้องการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตใหม่ในพื้นที่

ไม่เหมาะสม

(๒.๕) สรุปแผนปฏิบัติการรายชนิดสินค้าเพื่อบูรณาการกิจกรรม

(๒.๖) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรายจังหวัด

(๒.๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

จัดการพื้นที่เกษตรกรรม

๑) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโดยคณะทำงานขับเคลื่อนการบริหาร

เศรษฐกิจการเกษตร

๒) ประเมินผลโครงการในภาพรวมในปีงบประมาณที่ผ่านมาโดยสำนักงาน

(๒.๘) จัดทำแผนงาน/งบประมาณ รายจ่ายประจำปีในระยะต่อไป

(๓) การดำเนินงานด้านการเงิน

โครงการสนับสนุนเงินกู้ให้กับสหกรณ์ ภายใต้นโยบายการปรับเปลี่ยนการเกษตรตามแผนที่ Agri-Map ดำเนินงานโดย กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีเงินกู้กองทุนพัฒนาสหกรณ์สำหรับสหกรณ์การเกษตรอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี และสหกรณ์ให้สินเชื่อกับสมาชิกเพื่อลงทุนปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาอาชีพตาม Agri-Map ไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นิคมสหกรณ์สามารถลดต้นทุนการผลิตและลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลง ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเป็นสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ Agri-Map โดยมีการดำเนินงานดังนี้

(๓.๑) จัดเตรียมแหล่งเงินกู้ให้สมาชิกกู้ยืมไปทำการผลิต

๑) จัดทำข้อมูล เอกสาร เพื่อเสนอขอกู้จากกองทุนพัฒนาสหกรณ์

๒) จัดทำเอกสาร การให้เงินกู้ให้กับสมาชิกรายคน

(๓.๒) ติดตาม กำกับดูแล ให้คำแนะนำการดำเนินกิจกรรมตามการผลิตของเกษตรกร

๑) ระดับจังหวัดติดตามความก้าวหน้า

๒) ประเมินผลสำเร็จของโครงการ

๓.๓.๖ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

(๑) จำนวนพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิต

(๒) ร้อยละของเกษตรกรสามารถปรับเปลี่ยนการผลิตจากพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) เป็นการผลิตอื่นที่เหมาะสม

(๓) ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่มีการปรับเปลี่ยนการผลิต

๓.๓.๗ ผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน
๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ไปทำประมง ปศุสัตว์ (ปลูกพืชอาหารสัตว์) อนุรักษ์ดินและน้ำ แปลงต้นแบบ ปรับเปลี่ยน สนับสนุนปัจจัยการผลิต ปลูกหม่อนไหม พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน และเกษตรผสมผสาน	ดำเนินการแล้ว ๑๓๘,๕๙๕.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๓ ของเป้าหมาย ๒๕๒,๗๗๕ ไร่ โดยจำแนกเป็น ประมง ๕,๐๐๐ ไร่ หญ้าเลี้ยงสัตว์ ๒๐,๐๒๓ ไร่ อนุรักษ์ดินและน้ำ ๖๓,๘๘๖ ไร่ แปลงต้นแบบปรับเปลี่ยน ๑,๕๕๑ ไร่ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๓,๑๒๖ ไร่ ปลูกหม่อนไหม ๑,๘๖๒.๗๕ ไร่ พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน ๘,๓๐๗ ไร่ ปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล ไม้ยืนต้น และเกษตรผสมผสาน ๓๔,๘๔๐.๐๕ ไร่
๒) กิจกรรมการปรับเปลี่ยนพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์	เกษตรกรกรผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น ๔,๙๔๙ ราย พื้นที่ ๓๔,๙๘๓.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๕๑ ของเป้าหมาย ๔๔,๐๐๐ ไร่ โดยเกษตรกรต้องดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ด้วยเงินทุนของตนเองก่อน แล้วจึงดำเนินการแจ้งยืนยันการปลูก เพื่อให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบ และอนุมัติ สิทธิให้ได้รับเงินอุดหนุนไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท โดยเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พบว่า เกษตรกรมาแจ้งยืนยันการปลูกและผ่านการตรวจสอบให้สิทธิได้รับเงินอุดหนุน เพียง ๓,๑๙๓ ราย พื้นที่ ๒๐,๐๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๑ เป้าหมาย ๔๔,๐๐๐ ไร่
๓) การจัดกิจกรรมการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ของกรมพัฒนาที่ดิน	ดำเนินการได้ ๖๓,๘๘๖ ไร่ เนื่องจากบางจังหวัดขอยกเลิก และการโอนงบประมาณล่าช้า รวมทั้งเครื่องจักรไม่สามารถเข้าดำเนินการได้ เพราะติดผลผลิตทางการเกษตร คาดว่า จะดำเนินการได้หลังฤดูเก็บเกี่ยวภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และทางกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการกั้นบ่เหลื่อม ปีไว้แล้ว
๔) กิจกรรมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล ไม้ยืนต้น เกษตรผสมผสานของการยางแห่งประเทศไทย	ดำเนินการได้เพียง ๓๔,๘๔๐.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔ จากเป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ เนื่องจากไม่สามารถหาพื้นที่ปลูกพืชทดแทนได้ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว ๑๗๐.๒๓ ล้านบาท ร้อยละ ๗๑.๓๙ ของงบประมาณที่จัดสรร ๒๓๘.๔๕ ล้านบาท	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจของการดำเนินงานที่ผ่านมา

การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรตาม Agri-Map	ผลตอบแทนเฉลี่ย
๑. การปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็น อ้อยโรงงาน	๓,๐๙๓ บาท/ไร่ (ปีที่ ๑)
๒. การปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็น หญ้าเนเปียร์ (เก็บเกี่ยวปีละ ๖ ครั้ง สำหรับพื้นที่ที่มีแหล่งรับซื้อแน่นอน เช่น สหกรณ์โคนม)	๒,๙๐๐๐ บาท/ไร่/ปี
๓. การปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็น มันสำปะหลัง	๕,๖๐๐ บาท/ไร่/ปี

การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรตาม Agri-Map	ผลตอบแทนเฉลี่ย
๔. การปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔,๒๐๐-๔,๖๐๐ บาท/ไร่/ปี
๕. การปรับเปลี่ยนจาก ข้าว เป็น เกษตรผสมผสาน	๘,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี

หมายเหตุ ผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจหลังการปรับเปลี่ยนของ ๒ ปี ที่ผ่านมามีแนวโน้มให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าเดิม
ที่มา : เอกสารนำเสนอ โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)
กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

๓.๓.๘ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการจากการตรวจติดตามของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑) ข้อค้นพบ

(๑.๑) ปัญหาการใช้ Agri-Map ของหน่วยงานในพื้นที่ ขาดความชำนาญ ต้องส่งพิกัดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้สถานีพัฒนาที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ รวมทั้งข้อมูลใน Agri-Map ยังเป็นข้อมูลเก่า ไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่ตลอด

(๑.๒) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับพื้นที่ ๘๐๐ บาทต่อไร่ต่อราย ไม่เกิน ๑๐ ไร่ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของเกษตรกร และสามารถดำเนินการได้เพียงบางส่วน เช่น ขุดร่องและทำคันดินในแปลง เป็นต้น

(๑.๓) เกิดความเสียหายของผลผลิตปลา ของเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนตามโครงการฯ เนื่องจากเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ไม่มีน้ำ หรือถูกลักขโมย อีกทั้งที่ตั้งบ่ออยู่ไกลจากบ้านของเกษตรกร จึงไม่สามารถดูแลผลผลิตปลาได้ทั่วถึง

(๑.๔) เกษตรกรที่อยู่นอกพื้นที่ที่สนับสนุนตามโครงการฯ (N หรือ S๓) ประสงค์อยากเข้าร่วมโครงการ

(๒) ข้อเสนอแนะ

(๒.๑) แต่ละหน่วยงานในพื้นที่ที่ดำเนินงานตามโครงการฯ ควรทำความเข้าใจร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายโดยใช้ Agri - Map โดยให้สถานีพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด ชี้แจง และทำความเข้าใจร่วมกัน และถ้าข้อมูลใน Agri - Map ไม่เป็นปัจจุบัน ควรให้ผู้ดูแลระบบแก้ไขโดยเร็ว

(๒.๒) การสนับสนุนพันธุ์ปลา ตามโครงการฯ ควรพิจารณาปริมาณน้ำที่ใช้เลี้ยง และแหล่งที่ตั้งของบ่อที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการนำไปปล่อยเลี้ยง เพื่อใช้คาดการณ์ให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่ชัดเจนขึ้น

(๒.๓) การสนับสนุนที่ครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต จนถึงการตลาด และการขาย จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๓.๓.๙ โครงการ/กิจกรรมสำคัญ การบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri - Map) ปี ๒๕๖๓

โครงการหลัก/โครงการย่อย	รายละเอียด	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑. การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก			๕๒.๒๒๑๐
๑) การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับเขตเกษตรเศรษฐกิจ (๖ ชนิดพืช)	(๑) จัดทำแผนที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลักและปรับปรุง Agri - Map (๑ โครงการ)	พต.	๕.๐๐๐๐
	(๒) สำรวจและวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) (๖ ชนิดพืช)	พต.	๖.๗๖๓๖

โครงการหลัก/โครงการย่อย	รายละเอียด	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
	(๓) สำรวจและจัดทำเขตการใช้ที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ (๖ ชนิดพืช)	พต.	๕.๑๓๐๗
	(๔) สำรวจและจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน (มาตราส่วน ๑: ๒๕,๐๐๐) (๔๑ จังหวัด)	พต.	๒๐.๐๕๒๔
	(๕) การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพืชเศรษฐกิจ (๖ ชนิดพืช)	พต.	๔.๖๑๕๖
	(๖) ปรับปรุงข้อมูลเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจัดทำข้อมูลสนับสนุนนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) (๑๒ ชนิดพืช)	พต.	๑.๐๓๔๕
	(๗) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินเชิงเลขมาตราส่วน ๑: ๒๕,๐๐๐ (๔๑ จังหวัด) (๔๑ จังหวัด)	พต.	๓.๕๕๔๑
	(๘) การประเมินคุณภาพที่ดินด้านเศรษฐกิจสำหรับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในระดับพื้นที่ (๕ จังหวัด)	พต.	๑.๖๖๒๕
	(๙) ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (๑ โครงการ)	พต.	๔.๔๐๗๖
๒.การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก			๔๐๖.๖๔๑๕
๑) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยอบรมการทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกรในพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ N) (๓,๐๐๐ ราย)		ตส.	๕๑,๘๓๗
๒) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (๖,๐๐๐ ไร่)		กสก.	๔๔.๑๙๖๐
๓) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร โดยผลักดันให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกร โดยการใช้บริการด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์/สุขภาพสัตว์ และพืชอาหารสัตว์ สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น เช่น พันธุ์พืชอาหารสัตว์ ปุ๋ยเคมี ผสมเทียม เป็นต้น (๒๐,๐๐๐ ตัว/๑๐,๐๐๐ ฟาร์ม)	ปศ.	๓๖.๘๔๙๙

โครงการหลัก/โครงการย่อย	รายละเอียด	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	
	(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม : ปรับเปลี่ยนพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์ ดูแลสุขภาพสัตว์/ผสมเทียม ติดตามและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร (๙๑,๖๕๕ ไร่)	ปศ.	๗๖.๒๖๔๙	
๔) พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map (๑๐,๐๐๐ ไร่)	(๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวเพื่อทำเกษตรผสมผสาน	พด.	๑๕๖.๐๐๐๐	
	(๒) ปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่ดินมีปัญหา	พด.	๔๔.๐๐๐๐	
๕) โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	(๑) ปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดอื่นในพื้นที่ S๓ และ N	(๑.๑) เสวนาแลกเปลี่ยน/สรุปทริเียนการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช (๑,๕๐๐ ราย)	วก.	๑.๕๐๐๐
		(๑.๒) อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ (๑,๕๐๐ ราย)	วก.	๑.๕๐๐๐
		(๑.๓) จัดทำแปลงต้นแบบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนพืชตามความเหมาะสมตาม Agri-Map	วก.	๑๑.๐๐๐๐
		(๑.๔) ติดตามและประเมินผล	วก.	๑.๐๐๐๐
๖) โครงการส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-map) โดยส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาที่เหมาะสม มีมูลค่า สนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนให้เกษตรกร (๕,๐๐๐ ไร่)		กป.	๑๗.๐๐๐๐	
๗) โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-map) โดยฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒ หลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพด้านหม่อน ด้านไหม (๕๐๐ ไร่)		มม.	๔.๑๔๗๐	

๓.๓.๑๐ หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๓.๔ โครงการแผนการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร : ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

๓.๔.๑ ความเป็นมา

ในปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ รัฐบาลมีนโยบายให้ดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ต่อมาในปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ รัฐบาลมีนโยบายให้ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ทำให้ชาวนาเร่งรอบการปลูกข้าว เน้นปริมาณข้าวโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพข้าว มีข้าวในสต็อกมากถึง ๑๘ ล้านตันข้าวสาร แต่ระบายข้าวได้น้อย ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ประกอบกับ ในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยประสบภัยแล้ง ส่งผลให้การเพาะปลูกข้าว นาปรังลดลงมาก ต่อมา ในปี ๒๕๕๙ การผลิตและการตลาดข้าวยังคงประสบปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ อุปทานข้าวมากกว่าอุปสงค์ กล่าวคือ ความต้องการเสนอขายข้าวจากเกษตรกรผู้ผลิตมีมากกว่าความต้องการซื้อข้าว จากผู้บริโภคในแต่ละระดับ ชาวนาจึงถูกเอารัดเอาเปรียบ ราคาข้าวเปลือกอ่อนตัวลงมาก

จากสถานการณ์ดังกล่าว รัฐบาลโดยคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) จึงมีมติมอบหมายให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทย รักษาเสถียรภาพ ราคาข้าวและรายได้ของชาวนา โดยจัดทำ **แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร** เพื่อบริหารจัดการข้าว ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และกำหนดให้ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยที่ **โครงการ ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์** จัดอยู่ภายใต้โครงการสำคัญด้านการผลิต ในปัจจุบันปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร อินทรีย์ ในระบบต่างๆ ได้แก่ (๑) การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS) (๒) ระบบมาตรฐาน Organic Thailand ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๔ ปี ๒๕๕๓) (๓) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ของสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย (มกท.) ที่ใช้ตราร่วมกับตรา IFOAM accredited ของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements – IFOAM) โดยพื้นที่ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโดยรวมมี ประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ ไร่

การผลิตข้าวอินทรีย์ จึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อสร้าง เพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว รักษาสภาพแวดล้อม และกรมการข้าวได้ดำเนินการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค สร้างสังคมที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้กับประเทศต่อไป โดยภายใต้ **ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔** ได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เกษตร อินทรีย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี รวมถึงความต้องการของตลาดสินค้าอินทรีย์ในประเทศไทยมีเพิ่มมากขึ้น ตามกระแสการรักษาสุขภาพ แต่ปริมาณสินค้าอินทรีย์ไม่เพียงพอต่อการจำหน่าย ซึ่งในส่วนของเกษตรกร มี ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ดังนั้นนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ จึงส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าข้าวอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน Organic Thailand เป็นข้าวอินทรีย์ในระบบการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่เกษตรกรได้รับการรับรองอยู่จำนวน ๖๐,๐๐๐ ไร่ เพื่อส่งเสริม การผลิตสินค้าข้าวให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และรักษาสภาพแวดล้อม

๓.๔.๒ วัตถุประสงค์

(๑) แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

เพื่อให้มีการบริหารจัดการข้าวโดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต วางแผนการผลิตข้าว ให้เกิดความสมดุลกับความต้องการของตลาด เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตข้าว และรักษาเสถียรภาพ ราคาข้าวเปลือก

(๒) โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

(๒.๑) เพื่อส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒.๒) เพื่อขยายพื้นที่การผลิตข้าวให้ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์

๓.๔.๓ การดำเนินงานแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการทำงานต่อเนื่องเป็นปีที่ ๔ แผนดังกล่าว แบ่งเป็น ๕ ช่วง โดยแผนงานแต่ละช่วงประกอบด้วยโครงการ และมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ช่วงการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ได้แก่ การกำหนดความต้องการทางการตลาด (Demand) และปริมาณการผลิต (Supply) การวางแผนการผลิตข้าว โดยประกาศพื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว ปีละ ๒ ครั้ง รอบที่ ๑ นาปี (๑ พฤษภาคม – ๓๑ ตุลาคม) และรอบที่ ๒ นาปรัง (๑ พฤศจิกายน – ๓๐ เมษายน)

(๒) ช่วงการผลิต ได้แก่ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว การผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว การควบคุมค่าเช่าที่นา การส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ การส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ การส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแม่นยำสูง (Precision Agriculture) การส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพชั้นเลิศ การส่งเสริมการผลิตและการตลาดข้าวพันธุ์ กข ๔๓ การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตข้าวในพื้นที่ลุ่มต่ำ ๑๓ ทุ่ง การปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวไปเป็นพืชอื่น (Zoning by Agri-Map) รวมทั้งการปรับลดพื้นที่ปลูกข้าวฤดูนาปรังไปเป็นการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชหลากหลาย พืชอาหารสัตว์ และการประกันภัยข้าวนาปี

(๓) ช่วงการเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว ได้แก่ การบริหารจัดการเกี่ยวขนาดข้าว การต่อยอดและพัฒนาการใช้แอปพลิเคชันรถเกี่ยวขนาดข้าว การยกระดับเกษตรกรและผู้ประกอบการ โดยจัดวางระบบ GMP/HACCP และโรงสีดีดดาว และการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อสร้างยุ้งฉางให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

(๔) ช่วงการตลาดในประเทศ ได้แก่ การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อสร้างยุ้งฉางให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพ การสนับสนุนสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปีการสนับสนุนสินเชื่อให้สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม การชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการในการเก็บสต็อก และการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ครบวงจร

(๕) ช่วงการตลาดต่างประเทศ ได้แก่ การจัดหาและเชื่อมโยงตลาดต่างประเทศระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล (G To G) การสร้างการรับรู้ข้าวไทยในตลาดโลก การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การเจรจาขยายตลาดข้าวและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศคู่ค้าสำคัญ และการดำเนินการตลาดเชิงรุก ตลาดศักยภาพ

๓.๔.๔ โครงการสำคัญภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒/๒๕๖๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ได้รวบรวมโครงการสำคัญต่างๆ ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒/๒๕๖๓ โดยจำแนกโครงการสำคัญต่างๆ เป็น ๒ ด้าน ดังนี้

โครงการสำคัญด้านการผลิต	โครงการสำคัญด้านการตลาด
<p>๑) การวางแผนการผลิตข้าว</p> <p>๒) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว</p> <p>๓) การจัดการปัจจัยการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว - มาตรการควบคุมค่าเช่าที่นา <p>๔) การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดรูปที่ดินและปรับระดับพื้นที่นา 	<p>๑) การพัฒนาตลาดสินค้าข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ครบวงจร - โครงการรณรงค์การบริโภคและผลิตภัณฑ์ข้าวของไทยทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ - โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมและสร้างการรับรู้ถึง

โครงการสำคัญด้านการผลิต	โครงการสำคัญด้านการตลาด
<p>๕) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่) - โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ - โครงการบริหารจัดการนาโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรกรรมแม่นยำสูง - โครงการส่งเสริมข้าวหอมมะลิคุณภาพชั้นเลิศ - โครงการส่งเสริมการผลิตและการตลาดข้าวพันธุ์ กข ๔๓ - โครงการรักษาระดับปริมาณการผลิตและคุณภาพข้าวหอมมะลิ ปี ๒๕๖๒/๖๓ <p>๖) การควบคุมปริมาณการผลิตข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวไปเป็นพืชอื่น (Zoning –by Agri-Map) - โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย - โครงการปลูกพืชปุ๋ยสด <p>๗) การพัฒนาชาวนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) <p>๘) การประกันภัยพืชผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการประกันภัยข้าวนาปี <p>๙) การบริหารจัดการการเกี่ยวนาข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการเกี่ยวนาข้าว <p>๑๐) การยกระดับเกษตรกรและผู้ประกอบการ</p> <p>๑๑) การส่งเสริมการสร้างอย่างยั่งยืนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทั่วประเทศ (รัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ๓)</p>	<p>คุณประโยชน์ของการบริโภคผลิตภัณฑ์น้ำมันข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการรณรงค์บริโภคข้าวสาร Q และ กข ๔๓ <p>๒) การชะลอผลผลิตออกสู่ตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว - โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าว และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร - โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการในการเก็บสต็อก - โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี <p>๓) การจัดหาและเชื่อมโยงตลาดต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเจรจาขยายตลาดข้าวและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าในต่างประเทศ - การเร่งทำตลาดเชิงรุกในรูปแบบ Incoming Mission ในการค้าข้าวในตลาดศักยภาพ <p>๔) การส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ข้าวผลิตภัณฑ์ข้าว และนวัตกรรมข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริมและขยายตลาดข้าวไทยเชิงรุก - โครงการจัดประชุม Thailand Rice Convention ๒๐๑๙ - โครงการผลักดันข้าวหอมมะลิไทยคุณภาพดีจากแหล่งผลิตสู่ตลาดโลก - โครงการประชาสัมพันธ์อื่นๆ - โครงการสร้างภาพลักษณ์และการตระหนักรู้สินค้า นวัตกรรมข้าวไทยสู่ตลาดโลก - โครงการเสริมสร้างศักยภาพสินค้าเกษตรนวัตกรรมไทยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ <p>๕) การส่งเสริมพัฒนาการค้าสินค้ามาตรฐานและปกป้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้า/เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทย</p> <p>๖) การประชาสัมพันธ์รณรงค์บริโภคข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวของไทยทั้งตลาดในและต่างประเทศ</p>

๓.๔.๕ เป้าหมายการดำเนินงาน

(๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์

(๑.๑) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อผลิตข้าวตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีที่ ๓ (๒๕๖๒) จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่

(๑.๒) เกษตรกรปีที่ ๑ (๒๕๖๐) ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) ระยะปรับเปลี่ยนร้อยละ ๘๐

เนื่องจากการดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะทำให้ข้าวอินทรีย์มีปริมาณมากขึ้นเป็นลำดับ กล่าวคือในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณข้าวอินทรีย์ทั้งข้าวจากแปลงที่ผ่านการเตรียมพร้อม (T๑) ข้าวจากแปลงที่ผ่านระยะปรับเปลี่ยนแล้ว (T๒) รวม ๖๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก ในปี ๒๕๖๑ จะมีปริมาณข้าวอินทรีย์ T๑, T๒ และข้าวจากแปลงที่ได้การรับรองมาตรฐานอินทรีย์ (T๓) รวม ๑๕๔,๐๐๐ ตัน ข้าวเปลือก ในปี ๒๕๖๒ จะมีปริมาณข้าวอินทรีย์ T๑, T๒ และ T๓ รวม ๒๔๘,๐๐๐ ตัน

ข้าวเปลือก ในปี ๒๕๖๓ จะมีปริมาณข้าวอินทรีย์ T๒ และ T๓ รวม ๒๖๕,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก และในปี ๒๕๖๔ จะมีปริมาณข้าวอินทรีย์ T๓ รวม ๒๗๐,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก ดังนั้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จะมีปริมาณข้าวอินทรีย์ ๙๙๗,๐๐๐ ตัน ข้าวเปลือก ดังนี้

ปริมาณข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

หน่วย : ตันข้าวเปลือก

ชนิดข้าว		ปีการผลิต					
		ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	รวม
ข้าวอินทรีย์	T๑	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	-	-	๒๐๐,๐๐๐
	T๒	-	๕๘,๐๐๐	๕๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	-	๑๙๔,๐๐๐
	T๓	-	-	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
	รวม	๖๐,๐๐๐	๑๑๘,๐๐๐	๑๙๘,๐๐๐	๑๙๘,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๕๙๔,๐๐๐
ข้าว GAP		๙๕,๐๐๐	๗๙๕,๐๐๐	๑,๔๓๓,๐๐๐	๒๗๑๐,๐๐๐	๕,๒๖๔,๐๐๐	๑๐,๒๙๗,๐๐๐
รวมข้าวอินทรีย์และข้าว GAP		๑๕๕,๐๐๐	๙๑๓,๐๐๐	๑,๖๓๑,๐๐๐	๒,๘๘๘,๐๐๐	๕,๓๔๔,๐๐๐	๑๐,๘๙๑,๐๐๐

หมายเหตุ

T๑ คือ ข้าวที่ผ่านการเตรียมความพร้อมแล้ว

T๒ คือ ข้าวที่ผ่านระยะการปรับเปลี่ยนแล้ว

T๓ คือ ข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Organic Thailand

จากข้อมูลกรมการข้าว ผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒) สรุปได้ดังนี้

กลุ่มเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ได้รับการอุดหนุน (ไร่)	เงินอุดหนุน (บาท)
● เริ่มเข้าสู่การผลิตข้าวอินทรีย์ (T๑)	๓๒,๓๗๒	๓๐๙๖๒๓๕.๗๕	๖๑๘,๔๗๑,๕๐๐
● ผ่านการประเมินการผลิตข้าวอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยน (T๒)	๑๗,๖๕๘	๑๖๗,๔๒๗.๑๐	๕๐๒,๒๘๑,๓๐๐
● ได้รับการรับรองการผลิตข้าวอินทรีย์ Organic Thailand (T๓)	๙๒๖	๘,๔๖๕.๕๐	๓๓,๘๖๒,๐๐๐
รวม	๕๐,๙๕๖	๔๘๕,๑๒๘.๓๕	๑,๑๕๔,๖๑๔,๘๐๐

กรมการข้าวได้ประมาณการการผลิตข้าวอินทรีย์ตามโครงการที่จะเก็บเกี่ยวในช่วงประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ดังตารางต่อไปนี้

กลุ่มเกษตรกร	เกษตรกร (ราย)	จำนวนจังหวัด	ประมาณการผลผลิต (ตันข้าวเปลือก)	ประมาณการผลผลิต (ตันข้าวสาร)
T๓	๙๒๖	๑๒	๓,๕๕๒	๑,๗๗๑
T๒	๑๗,๖๕๑	๓๔	๖๓,๕๔๓	๓๑,๗๗๑
รวม	๑๘,๕๗๗	๔๖	๖๗,๐๙๕	๓๓,๕๔๒

(๒) โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร

(๒.๑) ชาวนาขายข้าวเปลือกของโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ในราคาที่ดีตามคุณภาพได้ไม่น้อยกว่า ๕๙๔,๐๐๐ ตันข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

(๒.๒) ชาวนาขายข้าวเปลือกที่ได้รับรอง GAP ของโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในราคาที่ดีตามคุณภาพได้ไม่น้อยกว่า ๑๐.๓๐ ล้านตันข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ดังนั้น เพื่อให้มีตลาดรองรับผลผลิตข้าวอินทรีย์ที่เพิ่มขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอขยายปริมาณการจัดสรรโควตาการส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรป (EU) ให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ ภายใต้โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร จากเดิมร้อยละ ๑๐ (๒,๐๐๐ ตัน) ของปริมาณโควตาทั้งหมด เป็นร้อยละ ๒๕ (๕,๐๐๐ ตัน) ของปริมาณโควตาทั้งหมด ภายในปี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ โควตาจำนวนร้อยละ ๑๐ แรก จะจัดสรรให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งส่งออกข้าวชนิดใดก็ได้ตามเงื่อนไขของสหภาพยุโรป (EU) สำหรับโควตาจำนวนที่เกินร้อยละ ๑๐ จะจัดสรรให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ และต้องใช้โควตาเพื่อการส่งออกข้าวอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Organic Thailand หรือได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ของประเทศปลายทางเท่านั้น

๓.๔.๖ พื้นที่ดำเนินโครงการ

โดยช่วงเริ่มดำเนินโครงการในปี ๒๕๖๐ แบ่งออกเป็นพื้นที่ปลูกข้าว GAP และพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ ดังนี้

(๑) พื้นที่ปลูกข้าว GAP แบ่งออกจังหวัดต่าง ๆ ใน ๔ ภาค ดังนี้

(๑.๑) ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ชัยนาท ลพบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว ชลบุรี เพชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี กรุงเทพมหานครฯ ฉะเชิงเทรา ตราด นนทบุรี ปราจีนบุรี สิงห์บุรี

(๑.๒) ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย น่าน แพร่ ลำปาง พะเยา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน

(๑.๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ หนองคาย บึงกาฬ บัรรัมย์ ยโสธร มหาสารคาม สุรินทร์ ขอนแก่น อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อ่างนาจเจริญ นครพนม เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์

(๑.๔) ภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง สตูล ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช สงขลา

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ แบ่งออกจังหวัดต่าง ๆ ใน ๔ ภาค ดังนี้

(๑.๑) ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ลพบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี สระแก้ว ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์

(๑.๒) ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ พะเยา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ พิจิตร เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน

(๑.๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดหนองคาย บัรรัมย์ ยโสธร มหาสารคาม สุรินทร์ ขอนแก่น อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อ่างนาจเจริญ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ นครพนม ศรีสะเกษ

(๑.๔) ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สตูล ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง พังงา ยะลา สงขลา นครศรีธรรมราช

๓.๔.๗ งบประมาณ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๙,๖๙๖.๕๒๒๒ ล้านบาท จำแนกรายปี ดังนี้

ปีที่ ๑ (ปี ๒๕๖๐) จำนวน ๖๑๙.๔๘๐ ล้านบาท

ปีที่ ๒ (ปี ๒๕๖๑) จำนวน ๑,๕๘๐.๘๘๐ ล้านบาท

ปีที่ ๓ (ปี ๒๕๖๒) จำนวน ๓,๑๑๔.๘๙๖๑ ล้านบาท

ปีที่ ๔ (ปี ๒๕๖๓) จำนวน ๒,๗๐๑.๕๗๔๑ ล้านบาท

ปีที่ ๕ (ปี ๒๕๖๔) จำนวน ๑,๖๗๙.๖๙๖๑ ล้านบาท

๓.๔.๘ ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ**(๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์**

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัด เพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. เกษตรอำเภอ	ประธานคณะทำงาน
๒. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว
ที่รับผิดชอบในพื้นที่	คณะทำงาน
๔. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
ที่ได้รับมอบหมายจากเกษตรอำเภอ	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยคณะทำงานมีหน้าที่รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ตรวจสอบเบื้องต้นตามเงื่อนไขการสมัครเข้าร่วมโครงการ รวบรวมและสรุปผลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command: SC) แต่ละจังหวัด ติดตามให้คำแนะนำ ให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิตข้าวอินทรีย์และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

(๑.๑) การประชาสัมพันธ์และการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ

๑) ประชาสัมพันธ์ เพื่อรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์กรมการข้าว กองพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว และเว็บไซต์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวและศูนย์วิจัยข้าว รวมทั้งช่องทางที่กลุ่มเกษตรกรจะสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๒) การรับสมัครเกษตรกร คุณสมบัติของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นเกษตรกรที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจผลิตข้าวในระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand) และมีรายชื่อในทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) หรือถ้าไม่มีให้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร

๓) เงื่อนไขการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙ ข้อ (ตามนิยามกลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์)

๔) ขั้นตอนการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ

๔.๑) การรับเอกสารใบสมัคร เกษตรกรผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ สามารถรับใบสมัครได้ที่ กองพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว กรมการข้าว ศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่ หรือดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่ <http://brpd.ricethailand.go.th/>

๔.๒) **สถานที่ส่งใบสมัคร** เกษตรกรผู้สนใจเข้าร่วมโครงการส่งใบสมัครได้ที่ (๑) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์วิจัยข้าว สำนักงานเกษตรอำเภอและสำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่ (๒) หน่วยงานที่รับใบสมัครรวบรวมใบสมัครส่งให้ศูนย์วิจัยข้าวหรือศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ในพื้นที่ ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนส่งให้คณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัดพิจารณา

๔.๓) **ระยะเวลาการรับสมัครเกษตรกรผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ** ส่งใบสมัครได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

๔.๔) **คณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัดทำการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ของเกษตรกรตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขโครงการ** นำเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation: COO) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเข้าร่วมโครงการฯ โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กำหนดและส่งข้อมูลเกษตรกรให้กรรมการข้าวทราบ

๔.๕) **การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการพิจารณา** จากคณะกรรมการ COO ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์วิจัยข้าว และสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการพิจารณาเข้าร่วมโครงการฯ จัดส่งให้กรรมการข้าว

๔.๖) **กรมการข้าวโดยกองพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารตามเงื่อนไขโครงการฯ** ที่ผ่านมติเห็นชอบจากคณะกรรมการ COO แล้ว แจ้งผลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ให้ COO และศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ทราบภายในเวลาที่กำหนด

(๑.๒) การสนับสนุนเกษตรกรภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

๑) **เกษตรกรได้เงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้จากการผลิตข้าวระบบอินทรีย์** ที่ทำให้ผลผลิตลดลงในระยะเริ่มต้นของการผลิตระบบอินทรีย์ โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนต่อเนื่อง ๓ ปี ซึ่งมีหลักเกณฑ์การพิจารณาให้เงินอุดหนุนตามข้อกำหนดมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ดังนี้

๑.๑) เกษตรกรผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ COO ให้เข้าร่วมโครงการฯ

๑.๒) ปีที่ ๑ กลุ่มเกษตรกรเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจรับรอง โดยมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เงื่อนไขการผลิตข้าวตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ตามข้อกำหนด (ตามนิยามการผลิตข้าวอินทรีย์)

๑.๓) ปีที่ ๒ กลุ่มเกษตรกรได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์จากกรมการข้าวโดยผ่านการรับรองเป็นระยะปรับเปลี่ยน

๑.๔) ปีที่ ๓ กลุ่มเกษตรกรได้รับการตรวจรับรองต่อเนื่องและได้การรับรองมาตรฐานผลิตข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) จากกรมการข้าว

๑.๕) การสนับสนุนเงินอุดหนุนซึ่งเกษตรกรที่ผ่านหลักเกณฑ์เงื่อนไข โดยการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะทำงานส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ดังนี้

ปีที่ ๑ ผ่านการประเมินเบื้องต้นสนับสนุน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่ ไม่เกิน ๑๕ ไร่/ครัวเรือน

ปีที่ ๒ ผ่านการรับรองระยะปรับเปลี่ยน สนับสนุน ๓,๐๐๐ บาท/ไร่ ไม่เกิน ๑๕ ไร่/ครัวเรือน

๑.๖) กรมการข้าวส่งทะเบียนรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะทำงานส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และ ปีที่ ๓ ให้ อ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ โอนเงินอุดหนุนเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ และรายงานผลการจ่ายเงินให้กรมการข้าวทราบ

๒) การอบรมเกษตรกรและเจ้าหน้าที่

๒.๑) การอบรมเกษตรกร ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยข้าว/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว/สถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ จัดอบรมเกษตรกรในพื้นที่ กลุ่มละ ๒ ครั้ง รายละเอียดหัวข้อการอบรมดังนี้

- เรื่องมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ มกษ ๙๐๐๐ : เล่ม ๔ (ข้าวอินทรีย์)
- การปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานข้าวอินทรีย์และการจดบันทึก
- เรื่อง ระบบควบคุมภายใน (ICS) และการจัดโครงสร้างกลุ่ม

๒.๒) การอบรมผู้ตรวจประเมินข้าวอินทรีย์กรมการข้าว ดังนี้

- เรื่องระบบการผลิตข้าวอินทรีย์
- ข้อกำหนดการตรวจประเมินเบื้องต้น (ข้อกำหนด ๕ ข้อ)
กระบวนการตรวจประเมิน และวางแผนการตรวจประเมินเบื้องต้น
- หลักการพิจารณาผลทบทวน การประเมินเบื้องต้น
- ข้อกำหนดการตรวจรับรองข้าวอินทรีย์ (ข้อกำหนด ๙ ข้อ)
และการตรวจรับรองรายกลุ่ม

๓) ตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์แบบกลุ่มตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ. ๙๐๐๐ เล่ม ๔ ปี ๒๕๕๓) ในปี ๒ และปีที่ ๓ ต่อเนื่อง ๒ ปี

(๑.๓) การบริหารจัดการโครงการฯ

๑) จัดจ้างเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานโครงการฯ ช่วยเสริมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด ช่วยการจัดทำทะเบียนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ การทำทะเบียนกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการประเมินจากคณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัด และผ่านการรับรองจากคณะ COO ร่วมเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำระบบกลุ่ม ร่วมให้คำแนะนำในการผลิตข้าวอินทรีย์

๒) การประชุมคณะทำงานส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานพิจารณาให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อเกษตรกร ที่อนุมัติการจ่ายเงินอุดหนุน

(๒) โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร มีการดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) การรับสมัครและคัดเลือกผู้ประกอบการค้าข้าวเข้าร่วมโครงการ

- ๑) ผู้ประกอบการค้าข้าวสมัครเข้าร่วมโครงการ ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- ๒) กรมการข้าวพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการค้าข้าวและประกาศรายชื่อผู้ประกอบการค้าข้าวเข้าร่วมโครงการ

(๒.๒) การเชื่อมโยงตลาด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จับคู่กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GAP กับผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการ และจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ซื้อขายผลผลิตข้าวจากโครงการฯ

(๒.๓) การขอสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan)

ผู้ประกอบการค้าข้าวที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการไปขอสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) จากธนาคารที่ร่วมโครงการ โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ย ร้อยละ ๓ ต่อปี และธนาคารอาจสมทบชดเชยดอกเบี้ย ร้อยละ ๑ ต่อปี และให้สำเนาหนังสือยืนยันเงินแจ้งให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบการรับซื้อข้าวของชาวนาในโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีระยะเวลาได้รับการชดเชยดอกเบี้ย ดังนี้

- ๑) ผู้ประกอบการค้าข้าวอินทรีย์ ได้รับการชดเชยดอกเบี้ย ในระยะเวลา ๓ ปี
- ๒) ผู้ประกอบการค้าข้าว GAP ได้รับการชดเชยดอกเบี้ย ในระยะเวลา ๑ ปี

(๒.๔) การรับซื้อข้าว

ผู้ประกอบการรับซื้อข้าวจากชาวนาที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

ราคารับซื้อข้าวของผู้ประกอบการที่รับซื้อจากชาวนาที่เข้าร่วมโครงการ

ชนิดข้าว	ข้าวอินทรีย์สูงกว่าราคาตลาดไม่น้อยกว่า		ข้าว GAP สูงกว่าราคาตลาดไม่น้อยกว่า
	T๑ และ T๒	T๓	
๑. ข้าวหอมมะลิ ข้าวเหนียว ข้าวสี	๔ % (๕๐๐ บาท/ตัน)	๑๕ % (๒,๐๐๐ บาท/ตัน)	๔ % (๕๐๐ บาท/ตัน)
๒. ข้าวหอมปทุม	๔ % (๕๐๐ บาท/ตัน)	๑๕ % (๑,๕๐๐ บาท/ตัน)	๔ % (๕๐๐ บาท/ตัน)
๓. ข้าวเจ้า	๔ % (๓๐๐ บาท/ตัน)	๑๕ % (๑,๒๐๐ บาท/ตัน)	๔ % (๓๐๐ บาท/ตัน)

หมายเหตุ : ราคาคิดจากข้าวหอมมะลิ ข้าวสี เฉลี่ย ๑๒,๐๐๐ บาทต่อตัน ข้าวเหนียว ๑๓,๐๐๐ บาทต่อตัน

ข้าวหอมปทุม ๑๐,๐๐๐ บาทต่อตัน และข้าวเจ้า ๘,๐๐๐ บาทต่อตัน

(๒.๕) การกำกับดูแลและการให้สินเชื่อ

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับรองผลผลิตข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP และหลักเกณฑ์เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตกับผู้เข้าร่วมโครงการในการรับซื้อ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการชดเชยดอกเบี้ย เพื่อป้องกันการรั่วไหลและผลประโยชน์ตกสู่กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตอย่างแท้จริง

(๒.๖) การสนับสนุนผู้ประกอบการค้าข้าวในการส่งออกข้าวไป EU

กระทรวงพาณิชย์จัดสรรโควตาร้อยละ ๑๐ ของโควตาการส่งออกข้าวไป EU จำนวน ๒,๐๐๐ ตัน/ปี สำหรับนำไปจัดสรรให้เฉพาะผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนด

(๒.๗) การสนับสนุนค่าตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

กระทรวงพาณิชย์สนับสนุนค่าตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าว เพื่อการส่งออกตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าวของประเทศผู้ซื้อ

(๒.๘) การทำตลาด และประชาสัมพันธ์

กระทรวงพาณิชย์ทำการตลาด และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ รมรณรงค์ให้มีการบริโภคข้าวอินทรีย์ และ ข้าว GAP มากขึ้น

๓.๔.๙ แนวปฏิบัติ ภายใต้โครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร**(๑) แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ**

(๑.๑) วิเคราะห์คาดการณ์อุปสงค์เพื่อเชื่อมโยงอุปทานข้าวอย่างถูกต้อง แม่นยำ และเชื่อถือได้

(๑.๒) กำหนดแนวปฏิบัติ/คู่มือ/คำแนะนำวิธีบริหารจัดการอุปทานให้มีการผลิตในประเภทชนิดสายพันธุ์ พื้นที่ รอบการผลิต ปริมาณ มาตรฐานและคุณภาพ เช่น การวางแผนการผลิตระดับประเทศ ลุ่มน้ำ จังหวัด และอำเภอ ก่อนเริ่มต้นการผลิตแต่ละรอบ การบริหารจัดการควบคุม กำกับ ปักจัยการผลิตให้มีปริมาณ ประเภทชนิดสายพันธุ์ มาตรฐานและคุณภาพ ในราคาที่เหมาะสมตามกฎหมาย รวมถึงการขึ้นทะเบียนและการควบคุมกำกับมาตรฐานการรับจ้างในกระบวนการผลิต

(๑.๓) จัดให้มีชุดองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตแบบประณีต แม่นยำสูง ผ่านกลไก ศูนย์วิจัยและพัฒนาของรัฐ ศ.พ.ก. แปลงใหญ่ สหกรณ์ ประชากรัฐ สถาบันการศึกษา และความร่วมมือกับองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรต่าง ๆ รวมทั้งจัดให้มีระบบสอนงาน แนะนำและเป็นพี่เลี้ยงแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่ก้าวข้ามสู่การเกษตรสมัยใหม่อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะมีระดับความได้เปรียบในการแข่งขัน

(๑.๔) จัดให้มีสินเชื่อเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพ/ผลผลิตการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

(๑.๕) จัดให้มีสินเชื่อเพื่อการเข้าสู่ตลาดผู้ซื้อผู้แปรรูปสินค้าข้าวรายใหม่ เช่น สถาบันเกษตรกร SMEs

(๑.๖) ส่งเสริมระบบเกษตรพันธะสัญญาและให้เกษตรกรมีการวางแผนตลาด/การตลาดนำการผลิต

(๑.๗) สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรได้รับรู้อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกรตามภูมินิเวศน์ที่ต่างกัน

(๒) แนวปฏิบัติของเกษตรกร

(๒.๑) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร

(๒.๒) วิเคราะห์ศึกษาความเป็นไปได้และวางแผนการผลิต แผนการตลาด แผนการเงิน ระบบ งบการเงินและการบัญชีต้นทุนบัญชีฟาร์ม

(๒.๓) จัดบันทึก วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงในกระบวนการ ก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว เช่น จัดหาปัจจัยการผลิต ความรู้ เทคโนโลยี การเฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพการผลิต การบันทึก Checklist การปฏิบัติประจำวัน การบันทึกงบการเงินและบัญชี การรักษามาตรฐานคุณภาพความชื้น เป็นต้น

(๒.๔) พัฒนาการผลิตอย่างต่อเนื่อง นานาเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(๓) แนวปฏิบัติของผู้ประกอบการค้าข้าว

(๓.๑) สมัครเป็นผู้ประกอบการค้าข้าวเข้าร่วมโครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ครบวงจร

(๓.๒) จับคู่การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) และรับจัดสรรโควตาการส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรป (EU) โดยผู้ประกอบการค้าข้าวสามารถขอรับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารได้

(๓.๓) รับซื้อผลผลิตข้าวและการกำกับดูแลการตรวจสอบรับซื้อข้าวของผู้ประกอบการค้าข้าว โดยมีการทำการตลาดประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และรณรงค์การบริโภคข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP และการสนับสนุนค่าตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าวเพื่อการส่งออก

(๓.๔) ขอรับการชดเชยดอกเบี้ยของผู้ประกอบการค้าข้าว

๓.๔.๑๐ ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

(๑) อุปทาน (ผลผลิตที่ผู้ผลิตต้องการต้องการเสนอขาย) และอุปสงค์ (ปริมาณผลผลิตที่ความต้องการซื้อ) มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดการสมดุลกันระหว่างผลผลิตและความต้องการผลผลิต

(๒) ประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิตข้าวเพิ่มขึ้น

(๓) ผลประกอบการของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (รายได้รวมและกำไรสุทธิ)

(๔) คุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น (การรับรองมาตรฐานการผลิต/มาตรฐานสินค้า คุณค่าทางโภชนาการ)

(๕) พื้นที่เกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมตาม Agri - Map

๓.๔.๑๑ การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ (จัดทำโดย กรมการข้าว)

การดำเนินโครงการตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร มีผลสัมฤทธิ์ สรุปได้ดังนี้

(๑) การผลิตข้าวเปลือกของชาวนามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมีต้นทุนการผลิตลดลง

เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ กับค่าเฉลี่ยปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ข้าวนาปีมีต้นทุนการผลิตลดลงจากตันละ ๑๐,๕๙๓ บาท เหลือตันละ ๙,๒๙๕ บาท (ลดลงตันละ ๑,๒๙๘ บาท) ส่วนข้าวนาปรังมีต้นทุนการผลิตลดลงจากตันละ ๙,๑๕๔ บาท เหลือตันละ ๗,๓๕๐ บาท (ลดลงตันละ ๑,๘๐๔ บาท) รวมทั้งผลผลิตข้าวต่อไร่เพิ่มขึ้นจากไร่ละ ๔๔๖ กิโลกรัม เป็นไร่ละ ๔๕๒ กิโลกรัม (เพิ่มขึ้นไร่ละ ๖ กิโลกรัม)

(๒) ราคาข้าวเปลือกขยับตัวสูงขึ้นและมีเสถียรภาพมากขึ้น

โดยปี ๒๕๖๑ ข้าวหอมมะลิมีราคาตันละ ๑๖,๓๑๓ บาท ข้าวหอมปทุมตันละ ๑๐,๕๖๓ บาท และข้าวเจ้าตันละ ๗,๘๒๘ บาท จากเดิมก่อนเริ่มดำเนินการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร เฉลี่ยปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ข้าวหอมมะลิมีราคาตันละ ๑๓,๖๒๘ บาท ข้าวหอมปทุมตันละ ๙,๖๗๐ บาท และข้าวเจ้าตันละ ๗,๘๒๕ บาท ซึ่งเป็นผลมาจากการควบคุมปริมาณการผลิตข้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดให้อยู่ในระดับปีละ ๓๒ ล้านตันข้าวเปลือก ดึงอุปทานส่วนเกินในช่วงข้าวเปลือกออกสู่ตลาดมากระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ปีละได้ถึงประมาณ ๖ ล้านตันข้าวเปลือก สามารถระบายข้าวสารในสต็อกได้หมดแล้วประมาณ ๑๘ ล้านตันข้าวสาร รวมทั้งสามารถส่งออกข้าวไปในตลาดโลกได้มากขึ้น

(๓) ทำให้ครัวเรือนชาวนามีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายข้าวเพิ่มขึ้น

จากการที่ราคาข้าวเปลือกขยับตัวสูงขึ้นและมีเสถียรภาพมากขึ้น อีกทั้งชาวนาสามารถมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ส่งผลให้ครัวเรือนชาวนามีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายข้าวเพิ่มขึ้น

๓.๔.๑๒ โครงการ/กิจกรรมสำคัญ การผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี ๒๕๖๓

(ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร	หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
(๑) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๒ ศูนย์	(กข.)	๑๘๗.๑๗๙๔
(๒) โครงการประชาสัมพันธ์รณรงค์บริโภคข้าว และผลิตภัณฑข้าว จำนวน ๕ พันธุ์	(กข.)	๑๔.๘๖๒๖
(๓) จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปลอดภัย ทั่วประเทศจำนวน ๙๐,๐๐๐ ไร่	(กข.)	
(๔) โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้	(กข.)	
(๕) การผลิตสินค้าข้าวได้รับการส่งเสริมและพัฒนา	(กข.)	๑๘๐.๘๑๘๕
(๖) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว	(กข.)	๖๖๖.๙๑๒๕
(๗) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ไร่	(กข.)	๖๗๕.๕๕๐๐
(๘) การเชื่อมโยงตลาดรองรับผลิตข้าวอินทรีย์ จำนวน ๗๗ แห่ง	(กข.)	๑๐.๖๘๔๗
(๙) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๑๘,๐๐๐ ไร่	(กสท.)	๔๔.๘๐๙๔
งบประมาณรวม ๑,๘๔๗.๖๕๑๔ ล้านบาท		

๓.๔.๑๓ หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมการข้าว โดยมีกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) สนับสนุนในเรื่องการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์ และข้าว GAP ครบวงจร

๓.๔.๑๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร)

(๑) ในปี ๒๕๖๔ กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์สามารถผลิตข้าวเปลือกคุณภาพดี ได้ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ตันเข้าเปลือก (คำนวณจาก ๔๐๐ กก./ไร่) มูลค่าข้าวเปลือกอินทรีย์ ๘,๐๐๐ ล้านบาท (คำนวณจาก ๒๐ บาท/กก.) เปรียบเทียบกับข้าวเปลือกทั่วไปมูลค่า ๔,๘๐๐ ล้านบาท (คำนวณจาก ๑๒ บาท/กก.) ดังนั้นเกษตรกรรายข้าวเปลือกอินทรีย์ได้ราคาสูงกว่าข้าวเปลือกทั่วไป ๓,๒๐๐ ล้านบาทคิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๖.๖๖ เมื่อเทียบกับมูลค่าข้าวเปลือกทั่วไป ทำให้มีปริมาณข้าวอินทรีย์และช่องทางการจำหน่ายมากขึ้น เพิ่มโอกาสในการขยายตลาดข้าวอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๒) สร้างกลุ่มชาวนาที่มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนชาวนาอื่นๆ ได้

(๓) รักษาระบบนิเวศในพื้นที่ที่มีความสมดุล รักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน ประชากรในชุมชนมีสุขภาพดี

๓.๕ ตลาดสินค้าเกษตร

๓.๕.๑ ความเป็นมา

กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในด้านส่งเสริมการตลาดของสินค้าเกษตรตลอดมา โดยในส่วนของแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่านั้น กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๖๖.๗๘๘๖ ล้านบาท เพื่อดำเนิน**โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร** ซึ่งเป็นการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรตามภารกิจปกติของกรมการค้าภายใน แต่อย่างไรก็ดี กรมการค้าภายในได้มีการดำเนินโครงการที่นอกเหนือจากโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร โดยเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยตรง ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวนไม่มากนัก ได้แก่ **โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค** ซึ่งโครงการดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นโครงการ Best Practice ที่ผู้ตรวจราชการสามารถที่จะนำไปขยายผลได้ โดยโครงการดังกล่าวมีความเป็นมา ดังนี้

ประเทศไทยมีเกษตรกรหัวใจอินทรีย์กระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่ความท้าทาย คือ ทำเกษตรอินทรีย์แล้วหาตลาดไม่เจอ ไม่สามารถจัดการด้านการตลาด/ค้าขายเพื่อสร้างอาชีพที่มั่นคงได้ ในขณะที่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการมีความต้องการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ สิ่งเหล่านี้ต้องแก้ไขด้วยการจัดการให้เกิดห่วงโซ่มูลค่า (value chain) เกษตรอินทรีย์ให้เป็นรูปธรรม ต้องพัฒนาให้เกิดธุรกิจเกษตรอินทรีย์เพื่อชุมชน ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีเป้าหมายในการนำกำไรมาสู่การพัฒนาต่อยอดและขยายผลให้เต็มพื้นที่ทั่วประเทศ เป้าหมายเพื่อลดรายจ่าย (จากการซื้อสารเคมี) และเพิ่มรายได้ (จากราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เพิ่มสูงขึ้น) ขยายผลต่อยอดด้วยการแปรรูปผลผลิตที่ตก Size ตกเกรด นำไปสู่การเป็นเกษตรสร้างมูลค่า ตลอดห่วงโซ่การผลิต (Supply Chain) โมเดล SDGsPGS (Sustainable Development Goals Participatory Guarantee System) ได้รับการพัฒนาขึ้นมา เป็นการประสมประสานแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยองค์การสหประชาชาติ และแนวคิดชุมชนร่วมรับรองของ IFOAM เกิดเป็นมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ตามมิติ Area Based โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง และมีการจัดกลไกการทำงานแบบประชารัฐในภาพใหญ่ชุมชน ได้ร่วมกันจัดตั้ง “สหพันธ์เกษตรกรมัยยืนแห่งประเทศไทย” เป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อน ในขณะที่ระดับจังหวัดมีการจัดตั้ง “สมาพันธ์เกษตรกรมัยยืนจังหวัด” บริหารกลไกต่าง ๆ อาทิเช่น คณะทำงานตรวจสอบ คณะทำงานฐานข้อมูล คณะกรรมการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัด และกลไกธุรกิจในรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคมที่นำกำไรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ไปพัฒนาต่อ ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการขับเคลื่อนดังกล่าว มีจำนวน ๔๑ จังหวัด และมีเป้าหมายขับเคลื่อนทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ในปี ๒๕๖๔ และปัจจุบัน มีแปลงเกษตรกรเข้าร่วมขับเคลื่อนแล้วกว่า ๖,๕๐๐ แปลง พื้นที่กว่า ๗๒,๐๐๐ ไร่ และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี มีการบริหารจัดการทั้งห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มีเจ้าภาพที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนทั้งในระดับจังหวัดและระดับชาติ โดยไม่ต้องรองงบประมาณภาครัฐ มี CA -Change Agent หรือผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เปี่ยมพลัง ในการนำ Model ไปขับเคลื่อนในระดับจังหวัดในรูปแบบจังหวัดจัดการตนเองโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง มีการขยายผลเชื่อมโยงในพื้นที่จังหวัด รวมถึงขยายผลในจังหวัดใกล้เคียง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเกิดแรงจูงใจในการขยายตัวในจังหวัดใกล้เคียง

นอกจากนี้ มี Partnership ภาคีพันธมิตร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ที่หนุนเสริมสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีต้นแบบจากงบ “ไทยนิยมยั่งยืน” ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการค้าภายในได้สร้างโมเดลขับเคลื่อนต้นแบบ ๘ จังหวัด เชื่อมต่อถึงปลายน้ำ โดยบริษัทเซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด ทำการ MOU รับซื้อผลผลิตที่ได้รับการรับรอง SDGsPGS เข้าสู่ Tops market ทั่วประเทศ พร้อมภาคีปลายน้ำ สมาคมเดอะเชฟ สมาคมภัตตาคารไทย สมาคมผู้แปรรูปสมุนไพร บริษัทเอสแอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) สนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูล กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สนับสนุนสมุนไพรอินทรีย์และการแปรรูป ผ่านระบบฐานข้อมูล I.T. - OAN ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการจัดระบบฐานข้อมูลของเครือข่าย SDGsPGS ทั่วประเทศ เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ ข้อมูลแปลงเกษตรกร ข้อมูลการตรวจรับรองแปลง ข้อมูลการผลิต ข้อมูลกิจกรรม Farm Day รวมถึงข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ในการทำเกษตรอินทรีย์ (Knowledge Management) ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่าย โดยนายเอกพงศ์ มุสิกะเจริญ จากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้ทุ่มเทพัฒนาระบบ เกิด Success Cases ต้นแบบความสำเร็จที่สามารถจับต้องได้ มีการบริหารจัดการนำผลผลิตที่ได้รับการรับรองแล้วออกสู่ตลาดที่จังหวัดสกลนคร น่าน สุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ อุตรธานี เป็นต้น

๓.๕.๒ วัตถุประสงค์โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมฯ

(๑) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการสร้างมาตรฐานรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ ภาคเอกชน ได้แก่ เซ็นทรัล ฟู้ด ฮอลล์ และท็อปส์ องค์กรธุรกิจเพื่อสังคม และชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้เป็นมาตรฐานรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่เทียบเท่ามาตรฐานสากลรองรับตลาดในประเทศ

(๒) เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในระบบเกษตรปลอดภัย (GAP) ให้สามารถพัฒนาเข้าสู่กระบวนการ เกษตรอินทรีย์มาตรฐาน รับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)

(๓) เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงการตลาดประชารัฐและการตลาดในประเทศทุกระดับ รองรับสินค้าเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน การรองรับแบบมีส่วนร่วม PGS โดยกลไกทุกภาคส่วนในกระทรวงพาณิชย์ เข้ามาเชื่อมประสานสนับสนุน

(๔) เพื่อติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังการดำเนินงานของโครงการฯ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และขยายผลในการดำเนินงานบริหารสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ของกระทรวงพาณิชย์ในปีต่อ ๆ ไป ให้เต็มพื้นที่ทั้งประเทศ ๗๗ จังหวัด

๓.๕.๓ เป้าหมายการดำเนินงาน

(๑) ให้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบการมีส่วนร่วม : PGS (Participatory Guarantee System) ที่เกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนและองค์กรชุมชน เป็นมาตรฐานพื้นฐานที่มีศักยภาพสูง ในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่ ได้รับการยอมรับในทุกระดับ

(๒) เป็นโครงการนำร่องให้ภาคเอกชน และองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สร้างคุณภาพชีวิตสุขภาพที่ดีให้กับเกษตรกรและผู้บริโภคชาวไทย ตลอดจนการยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓.๕.๔ พื้นที่ดำเนินโครงการ

(๑) สมาชิกเดิมของโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประจํารัฐ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๘ จังหวัด ประกอบด้วย แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี อุตรธานี และสกลนคร

(๒) สมาชิกใหม่ของโครงการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประจํารัฐ แบบครบห่วงโซ่ ปี ๒๕๖๒ – ปัจจุบัน จำนวน ๓๔ จังหวัด ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ เชียงราย พะเยา ตาก อุตรดิตถ์ สิงห์บุรี ราชนบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู หนองคาย เพชรบูรณ์ (หล่มสัก) นครพนม มุกดาหาร ขอนแก่น ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ชุมพร พัทลุง และสงขลา

๓.๕.๕ งบประมาณ

กระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าภายใน จำนวน ๖,๑๑๘,๖๐๐ บาท และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

๓.๕.๖ แผนการดำเนินโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมฯ

(๑) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มข้นให้กับเกษตรกรในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(๒) จัดงานมหกรรมแสดง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในประเทศทั้งระดับภาคและระดับชาติ

(๓) จัดตั้งบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายและกระจายสินค้าให้กับเกษตรกรในแต่ละจังหวัด

๓.๕.๗ ผลผลิต/ผลลัพธ์

(๑) ผลผลิต (Output)

จำนวนครั้งของการประชุม จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมฝึกอบรม จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมการอบรม จำนวนเกษตรกรในระบบฐานข้อมูล จำนวนแปลง/ไร่ในระบบฐานข้อมูล ที่มีการรับรอง เป็นต้น

(๒) ผลลัพธ์ (Outcome)

จำนวนเกษตรกรที่ลงมือปฏิบัติการจริงหลังการฝึกอบรม จำนวนผู้ตรวจแปลง/Change Agent ที่เกิดขึ้น จำนวนผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ออกสู่ตลาด รายได้/รายจ่าย/ รายเหลือของเกษตรกรที่เกิดขึ้นจากการประกอบการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

๓.๕.๘ หน่วยงานรับผิดชอบ

(๑) หน่วยงานหลัก

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน

(๒) หน่วยงานร่วม

หน่วยงานภาคีภาครัฐ/เอกชน สถาบันเกษตรกร และอื่น ๆ

๓.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๓.๖.๑ ความเป็นมา

แนวคิด “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” ได้รับการบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยเป็นการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ แผนดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งแนวคิด “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” เป็นวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ ๑ จาก ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร โดยคาดหวังให้เกษตรกรมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันพร้อมรับความเสี่ยง รวมทั้งมีภูมิคุ้มกันพร้อมรับความเสี่ยงในมิติของการผลิตและการตลาด ตลอดจนมีความสามารถในการผลิตและการตลาดในระดับที่พร้อมสำหรับก้าวสู่การเป็น “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” หรือผู้จัดการฟาร์มมืออาชีพ ที่สามารถทำการเกษตรได้จนประสบความสำเร็จ รวมถึงการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนรุ่นเดิม

ในมุมมองของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติซึ่งได้นำเสนอ Smart Farm Flagship ในภาคการเกษตร แนวคิดหลักของสมาร์ทฟาร์ม คือ การใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาทั้งห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรเพื่อยกระดับผลิตภาพมาตรฐานสินค้า และลดต้นทุน โดยการพัฒนาเกษตรกรรมใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ลดต้นทุน ๒) เพิ่มคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้า ๓) ลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชและภัยธรรมชาติ และ ๔) การจัดการและส่งผ่านความรู้อย่างถ่องแท้ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถวางแผนโดยรู้ถึงอุปสงค์ตลาดและเตรียมการผลิตให้สอดคล้อง รวมทั้งมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแก้ปัญหาไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว โดยการวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้านเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผล ตลอดจนรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเกษตร

ในมิติของผลผลิต “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” จะเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัย ต่อผู้บริโภค และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในด้านรายได้ การเข้าสู่ “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” นั้น เกษตรกรจะมีรายได้อย่างน้อยในระดับเดียวกับหรือมากกว่าค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งหมายถึง รายได้ที่จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละไม่ต่ำกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท หรือเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของผู้จบปริญญาตรี คุณสมบัติทั้งหมดนี้จะส่งเสริมให้เกษตรกรที่เป็น “สมาร์ทฟาร์มเมอร์” สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓.๖.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

(๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ ให้มีความรู้ความสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร

(๒) เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกะดับในการสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรมืออาชีพ

(๓) เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้ยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด

(๔) เพื่อพัฒนา Smart Farmer ให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

๓.๖.๓ เป้าหมายของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

(๑.๑) เกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๒,๘๗๕ ราย

(๑.๒) Young Smart Farmer จำนวน ๔๕๐ ราย

(๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

(๒.๑) เกษตรกรที่ยังไม่เป็น Smart Farmer (Developing Smart Farmer) จำนวน

๑๗,๖๔๐ ราย

(๒.๒) เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer (ส่วนกลาง) จำนวน ๗๕ ราย

(๒.๓) เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer (เขต) จำนวน ๓๐๐ ราย

๓.๖.๔ พื้นที่ดำเนินโครงการ

๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

๓.๖.๕ งบประมาณ

(๑) งบประมาณหลัก : หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามภารกิจของหน่วยงาน

(๒) งบประมาณสนับสนุน : หน่วยงานภาคีภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

๓.๖.๖ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

(๑) การพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับเขตและจังหวัด

(๑.๑) สัมมนาเชิงปฏิบัติการ Smart Farmer Core team ระดับเขตและจังหวัด

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้เจ้าหน้าที่ Smart Farmer Core team และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ระดับเขตและจังหวัด โดยเป็นเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด เจ้าหน้าที่ระดับเขต และเจ้าหน้าที่ส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๑๐ คน เพื่อทบทวนและสรุปผลการดำเนินการโครงการฯ ปี ๒๕๖๒ รับทราบการดำเนินงานโครงการปี ๒๕๖๓ รวมทั้งร่วมกันพัฒนาแนวทางการพัฒนาเกษตรกรเพื่อยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ปี ๒๕๖๔ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการทำงานของเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ

(๑.๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

(๑.๒.๑) อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

จัดเวทีประเมิน วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการผลิต

รายบุคคล (IFPP)

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ของกรมส่งเสริมการเกษตร แต่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติเป็น Smart Farmer (SF) กล่าวคือ ยังจัดอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer (DSF) หรือเกษตรกรทั่วไปที่ประเมินแล้วมีผลการประเมินอยู่ในกลุ่ม DSF จำนวน ๑๗,๖๔๐ ราย โดยบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๑ ในช่อง “ก่อน” ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรี๊อง (<http://www.thaismartfarmer.net>)

๒) จัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และ เน้นย้ำ ให้เกษตรกร “นำไปปฏิบัติจริง” ในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นที่เลี้ยงและคอยให้คำปรึกษาในระหว่างการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๓) จัดเวทีสรุปผลหลังจากการฝึกปฏิบัติตามแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมทั้งวางแผนการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในระยะยาว โดยมี Smart Farmer ต้นแบบ เป็นที่เลี้ยง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามระบบ T&V System ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓ ทำการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๒ จากนั้นทำการบันทึกผลประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ในช่อง “หลัง” ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรี๊อง (<http://www.thaismartfarmer.net>)

๔) รายงานผลการดำเนินงานโครงการให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓

ทั้งนี้ สามารถศึกษาวิธีการใช้งานระบบ การบันทึกข้อมูล แนวทางการประเมินและแบบฟอร์มการประเมินที่หน้าเว็บไซต์ [http://: www.thaismartfarmer.net](http://www.thaismartfarmer.net)

(๒) พัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ

(๒.๑) อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (ส่วนกลาง)

กรมส่งเสริมการเกษตรจัดอบรมหลักสูตร “ผู้ประกอบการต้นแบบ” เน้นให้มีการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อให้ Smart Farmer มีองค์ความรู้ สามารถเริ่มต้นและต่อยอดธุรกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ มุ่งสร้างนวัตกรรม และเพื่อเป็นต้นแบบในการช่วยพัฒนาเกษตรกรในชุมชนที่เป็นฐานราก ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยคัดเลือกมาจาก Smart Farmer หรือ Smart Farmer ต้นแบบ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๕ รายทั่วประเทศ โดย Smart Farmer ที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นต้นแบบที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรในระดับเขตของตนเองต่อไป โดยจัดอบรม จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๔ วัน

(๒.๒) อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (เขต)

(๒.๒.๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ – ๖ คัดเลือก Smart Farmer สสก. ๕๐ ราย ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๑) เป็น Smart Farmer หรือ Smart Farmer ต้นแบบ ที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร และมีการบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติในระบบ <http://www.thaismartfarmer.net>

๒) สามารถจัดทำแผนธุรกิจอย่างง่ายได้

๓) มีความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบธุรกิจ

๔) มีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน หรือท้องถิ่นของตนเอง และมีจิตสาธารณะ ต้องการพัฒนาชุมชนของตนเอง

(๒.๒.๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ – ๖ จัดอบรมหลักสูตร “ผู้ประกอบการต้นแบบ” เน้นให้มีการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อให้ Smart Farmer มีองค์ความรู้ สามารถเริ่มต้นและต่อยอดธุรกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ มุ่งสร้างนวัตกรรม และเพื่อเป็นต้นแบบในการช่วยพัฒนาเกษตรกรในชุมชนที่เป็นฐานราก ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยจัดอบรม จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๔ วัน

(๒.๒.๓) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ – ๖ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

(๓) ขับเคลื่อนงานพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนา Smart Farmer เพื่อบูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกิดการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

๓.๖.๗ แผนปฏิบัติงาน

(๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓								
	ต.ค. ๖๒	พ.ย. ๖๒	ธ.ค. ๖๒	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓
๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่												
๑.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่												
๑) สัมมนาเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่		★										
๒) สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่		★										
๑.๒ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer			★	★		★						
๑.๓ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่												
๑) อบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพ Young Smart Farmer					★							

(๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรมที่ ๑ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ Smart Farmer Core team ระดับเขตและจังหวัด

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓								
	ต.ค. ๖๒	พ.ย. ๖๒	ธ.ค. ๖๒	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓
๑. สัมมนาเชิงปฏิบัติการ Smart Farmer Core team ระดับเขตและจังหวัด		★										

กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓								
	ต.ค. ๖๒	พ.ย. ๖๒	ธ.ค. ๖๒	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓
๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer												
๑.๑ อบรม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer				★		★						
๒. พัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ												
๒.๑ อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (ส่วนกลาง)				★		★						
๒.๒ อบรมหลักสูตรพัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการต้นแบบ (เขต)					★							

กิจกรรมที่ ๓ ขับเคลื่อนงานพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน												
	ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓									
	ต.ค. ๖๒	พ.ย. ๖๒	ธ.ค. ๖๒	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	
๑. ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนา Smart Farmer			★			★							

๓.๖.๘ ระยะเวลาดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๓.๖.๙ ผลผลิต/ผลลัพธ์

ผลผลิต (Output)

(๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

(๑.๑) จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการอบรมพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer

(๑.๒) จำนวน Young Smart Farmer ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มศักยภาพเป็นผู้ประกอบการ

เกษตรกรรุ่นใหม่

(๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

(๒.๑) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยกระดับเป็น Smart Farmer

(๒.๒) จำนวน Smart Farmer ที่ได้รับการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการ

ผลลัพธ์ (Outcome)

(๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

(๑.๑) เกษตรกรรุ่นใหม่ นำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และแผนการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตแบบธุรกิจเกษตรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า

(๑.๒) เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาเป็น Young Smart Farmer มีทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการเกษตร สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตร และเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

(๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) คือผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเกิดเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ เป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกร

๓.๖.๑๐ หน่วยงานรับผิดชอบ

(๑) หน่วยงานหลัก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร

(๒) หน่วยงานร่วม

หน่วยงานภาคีภาครัฐ/เอกชน สถาบันเกษตรกร และอื่น ๆ

๔. กรอบแนวทางการตรวจติดตาม

๔.๑ เป้าหมายหลักในการตรวจติดตาม

๔.๑.๑ การดำเนินงานในเรื่องการเกษตรสร้างมูลค่าของหน่วยงานหลักในภาพรวมตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ตามจุดเน้นที่กำหนด สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

๔.๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประสพผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า คือ การที่เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการทำเกษตร

๔.๑.๓ ห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรจากการดำเนินการตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า หรือ การต่อยอด/ความเป็นไปได้ในการต่อยอดจากการดำเนินการเกี่ยวกับการเกษตรสร้างมูลค่า

๔.๒ วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม

๔.๒.๑ เพื่อติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานหลักในภาพรวมตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ตามจุดเน้นที่กำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

๔.๒.๒ เพื่อติดตาม และประเมินความเป็นไปได้ในการประสพผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า คือ การที่เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการทำเกษตร โดยพิจารณาความเป็นไปได้ในการประสพผลสัมฤทธิ์ จาก

- (๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการทำเกษตร หรือ
- (๒) เกษตรกรมีต้นทุนในการทำเกษตรลดลง หรือ
- (๓) เกษตรกรมีความสะดวกสบายมากขึ้นจากการทำเกษตร

๔.๒.๓ เพื่อติดตามว่าการดำเนินงานของหน่วยงานหลักในภาพรวมตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ตามจุดเน้นที่กำหนด ว่าสามารถก่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรอันนำไปสู่การประสพผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่าหรือไม่ อย่างไร และการดำเนินการของส่วนราชการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน (Function) หรือการดำเนินการแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด (Area) หรือการดำเนินการด้านเกษตรโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือกลไกประชารัฐ ในแต่ละพื้นที่ที่สามารถสนับสนุนและเติมเต็มการดำเนินงานตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่าในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า อันนำไปสู่การประสพผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

๔.๒.๔ การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยคณะผู้ตรวจราชการเพื่อให้การดำเนินการเกษตรสร้างมูลค่าประสพผลสัมฤทธิ์

๔.๓ ระยะเวลาในการตรวจติดตาม

ตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่ร่วมกันอย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ จังหวัด จำนวน ๒ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ : Project and Progress Reviews : ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน – ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

รอบที่ ๒ : Monitoring/Evaluation : ระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๔.๔ ประเด็นการตรวจติดตาม

รอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews)	รอบที่ ๒ (Monitoring and Evaluation)
(๑) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานหลักในภาพรวมตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ตามจุดเน้น ดังนี้	(๑) ผลความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานหลักตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ตามจุดเน้น ดังนี้

รอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews)	รอบที่ ๒ (Monitoring and Evaluation)
<p>(๑.๑) เกษตรแปลงใหญ่</p> <p>(๑.๒) เกษตรกรรมปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์</p> <p>(๑.๓) แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)</p> <p>(๑.๔) แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร</p> <p>(๑.๕) ตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>(๑.๖) การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer</p> <p>(๒) ติดตามว่าจุดเน้นตามข้อ (๑) ก่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่าในภาคการเกษตรอันนำไปสู่การประสพผลสัมฤทธิ์ตามแผนงานยุทธศาสตร์หรือไม่ อย่างไร และการดำเนินการของส่วนราชการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคซึ่งดำเนินการในรูปของภารกิจของหน่วยงาน หรือแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด หรือการดำเนินการด้านเกษตรโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลไกประชารัฐในแต่ละพื้นที่ที่สามารถสนับสนุนและเติมเต็มการดำเนินงานตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า หรือไม่ อย่างไร</p> <p>(๓) ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด</p> <p>(๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการตรวจติดตาม</p>	<p>(๑.๑) เกษตรแปลงใหญ่</p> <p>(๑.๒) เกษตรกรรมปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์</p> <p>(๑.๓) แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)</p> <p>(๑.๔) แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร</p> <p>(๑.๕) ตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>(๑.๖) การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer</p> <p>(๒) ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการที่ไว้ใน การตรวจราชการรอบที่ ๑</p> <p>(๓) การประเมินความเป็นไปได้ในการประสพผลสัมฤทธิ์แนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า คือ การที่เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการทำเกษตร โดยพิจารณาความเป็นไปได้ในการประสพผลสัมฤทธิ์ตามแผนงานยุทธศาสตร์ฯ จาก</p> <p>(๓.๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการทำเกษตร หรือ</p> <p>(๓.๒) เกษตรกรมีต้นทุนในการทำเกษตรลดลง หรือ</p> <p>(๓.๓) เกษตรกรมีความสะดวกสบายมากขึ้นจากการทำเกษตร</p> <p>(๔) ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด</p> <p>(๕) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการตรวจติดตามเพิ่มเติม (ถ้ามี)</p>

๔.๕ ขอบเขตในการตรวจติดตาม

๔.๕.๑ พื้นที่ในการตรวจติดตาม

(๑) ตรวจติดตามทุกจังหวัดที่มีการดำเนินงานตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่าตามจุดเน้นที่กำหนด

(๒) ตรวจติดตามโครงการ/แผนงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรสร้างมูลค่าซึ่งสามารถสนับสนุนและเติมเต็มจุดเน้นเพื่อให้เกิดห่วงโซ่คุณค่า โดยพิจารณาจากภารกิจของหน่วยงาน แผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด การดำเนินการด้านเกษตรโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลไกประชารัฐในแต่ละพื้นที่ (ถ้ามี)

(๓) พื้นที่ที่จะไปตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์ ขึ้นอยู่ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

๔.๕.๒ การตรวจติดตามในพื้นที่

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ โดยตรวจติดตามตามกำหนดการและสถานที่ที่ได้กำหนดโดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการตรวจติดตามแบบบูรณาการอย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ จังหวัด

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีตรวจติดตามในจังหวัดอื่นที่มีได้มีการตรวจราชการแบบบูรณาการ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่มีภารกิจเกี่ยวกับการเกษตรสร้างมูลค่า หรือแผนยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ตรวจสอบการดำเนินงานในความรับผิดชอบของกระทรวง และส่งรายงานให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อประมวลผลในภาพรวมผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในภาพรวม

๔.๕.๓ วิธีการตรวจติดตาม

(๑) ก่อนการลงพื้นที่

(๑.๑) สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำแบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า เพื่อใช้ในการลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ รอบที่ ๑ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๗ และส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑.๒) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจัดส่งแบบประเด็นการตรวจราชการฯ ให้แก่จังหวัด เพื่อให้จังหวัดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจราชการฯ และนำเสนอต่อคณะผู้ตรวจราชการก่อนการลงพื้นที่ตรวจราชการ

(๒) ระหว่างการลงพื้นที่

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงติดตามโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

(๒.๑) รับฟังรายงานตามประเด็นการตรวจราชการฯ และสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

(๒.๒) สังเกตการณ์การดำเนินโครงการ/กิจกรรมในพื้นที่จริง ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

๔.๕.๔ การจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ

(๑) รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการรายรอบ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ รายเขต ตามรูปแบบที่กำหนด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๘.๑ เสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบ/พิจารณา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่มีภารกิจเกี่ยวกับการเกษตรสร้างมูลค่า หรือแผนยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า จัดทำรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมการดำเนินงานในความรับผิดชอบของกระทรวง ตามรูปแบบที่กำหนด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๘.๒ (หน่วยงานหลัก) และเอกสารหมายเลข ๘.๓ (หน่วยงานสนับสนุน) เสนอปลัดกระทรวง และส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

ทั้งนี้ กรณีที่ผู้ตรวจราชการตรวจพบประเด็นปัญหาสำคัญที่ควรมีการดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เห็นสมควรให้ผู้ตรวจราชการนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อเสนอรัฐบาล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องรอการรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(๒) การรายงานผลการตรวจติดตามในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ

สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ โดยการประมวลรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง และนำเสนอขอความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี ตามที่เห็นสมควร ดังนี้

ครั้งที่ ๑ จัดทำรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ โดยสรุปผลการดำเนินงานประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการให้แล้วเสร็จ และนำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๒ จัดทำรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ ให้แล้วเสร็จนำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

เอกสารหมายเลข ๑

เกษตรแปลงใหญ่

- ๑.๑ คำนิยามประกอบการตรวจติดตาม : เกษตรแปลงใหญ่ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๑.๒ ผลการดำเนินโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๑.๓ ข้อมูลพื้นที่แปลงใหญ่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ (ไฟล์ Excel)

เอกสารหมายเลข ๒

เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

- ๒.๑ คำนียามประกอบการตรวจติดตาม : เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๒.๒ ผลการดำเนินโครงการ
 - ๑) การยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
 - ๒) การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๒.๓ สรุปสาระสำคัญโครงการตามนโยบายสำคัญ (Agenda) ๑๕ โครงการ :
การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) และเกษตรอินทรีย์ ;
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๔ คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๒)
(ไฟล์ PDF)
- ๒.๕ คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
โครงการเกษตรอินทรีย์ ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ;
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๗ การประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ระยะครึ่งยุทธศาสตร์ฯ); สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๒)
(ไฟล์ PDF)
- ๒.๘ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ. ๙๐๐๑ – ๒๕๕๖) ;
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๖)
(ไฟล์ PDF)
- ๒.๙ แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ. ๙๐๐๐ ๑(G) – ๒๕๕๗)
เกษตรอินทรีย์ เล่ม ๑ : การผลิต แปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์
และผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ; สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๗) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๐ คู่มือการรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS) มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย ;
กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๙) (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๑ คู่มือพัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS ;
สหพันธ์เกษตรกรยั่งยืนแห่งประเทศไทย (ไฟล์ PDF)
- ๒.๑๒ ข้อมูลพื้นที่ส่งเสริมเกษตร GAP และเกษตรอินทรีย์ ที่ได้รับรองมาตรฐาน (ไฟล์ Excel)

เอกสารหมายเลข ๓

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

- ๓.๑ คำนิยามประกอบการตรวจติดตาม : แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) (ไฟล์ Word/PDF)
- ๓.๒ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri - Map (ไฟล์ Word/PDF)
- ๓.๓ สรุปสาระสำคัญโครงการตามนโยบายสำคัญ (Agenda) ๑๕ โครงการ : บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่เกษตรเชิงรุก ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๔ การขับเคลื่อน Agri-Map : การใช้และการจัดทำแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๕ โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri - Map) ; กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๖ คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online) ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ไฟล์ PDF)
- ๓.๗ คู่มือการใช้งานสำหรับเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ระบบ Zoning by Agri-Map ; กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๘ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ; กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๙ คู่มือโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำคัญ (Zoning) ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๑๐ การบรรยายพิเศษ เรื่อง เกษตรสร้างมูลค่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๓.๑๑ ข้อมูลพื้นที่ดำเนินงาน โครงการแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ปี ๒๕๖๒ (ไฟล์ Excel)

เอกสารหมายเลข ๔

โครงการแผนผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

- ๔.๑ คำนิยามประกอบการตรวจติดตาม : แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร (ไฟล์ Word/PDF)
- ๔.๒ ผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๔.๓ สรุปสาระสำคัญของโครงการตามนโยบายสำคัญ (Agenda) ๑๕ โครงการ :
แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ; กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๔ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
และมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวของรัฐบาล ; กรมการค้าข้าว (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๕ แผนปฏิบัติงาน แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี๒๕๖๒/๖๓ ;
กรมการค้าข้าว/กรมการค้าภายใน (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๖ คู่มือการดำเนินการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี ๒๕๖๐ ; กรมการค้าข้าว (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๗ การประเมินผลโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี ๒๕๖๐ ;
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๘ คู่มือการตรวจติดตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ;
กรมการค้าข้าว/กรมการค้าภายใน (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๙ พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ รอบที่ ๑ ; กรมการค้าข้าว (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๐ โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร ; กรมการค้าข้าว
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๖๐) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๑ คู่มือการดำเนินการ โครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร
ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ; กรมการค้าข้าว (๒๕๖๒) (ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๒ มาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ. ๙๐๐๐ เล่ม ๔ - ๒๕๕๓) : เกษตรอินทรีย์ เล่ม ๔ ข้าวอินทรีย์ ;
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๒๕๕๓)
(ไฟล์ PDF)
- ๔.๑๓ ข้อมูลพื้นที่ดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ๑ ล้านไร่ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
และข้าว GAP ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน (ไฟล์ Excel/PDF)

เอกสารหมายเลข ๕

ตลาดสินค้าเกษตร

๕.๑ เครือข่ายสหพันธ์เกษตรกรกรมยั่งยืนแห่งประเทศไทย (๔๑ จังหวัด/๔๒ สมาพันธ์)
(ไฟล์ Word/PDF)

เอกสารหมายเลข ๖

การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

- ๖.๑ การกำหนดคุณสมบัติ Smart Farmer (ไฟล์ Word/PDF)
- ๖.๒ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer) (ไฟล์ Word/PDF)
- ๖.๓ ทำเนียบ Smart Farmer ต้นแบบ ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๖๑) (ไฟล์ PDF)
- ๖.๔ ทำเนียบ Young Smart Farmer ; กรมส่งเสริมการเกษตร (๒๕๕๙) (ไฟล์ PDF)

เอกสารหมายเลข ๗

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ๗.๑ เกษตรแปลงใหญ่ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๕ ตลาดสินค้าเกษตร (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer (ไฟล์ Word/PDF)
- ๗.๗ ภาพรวมของผู้ตรวจราชการ (ไฟล์ Word/PDF)

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
เรื่อง เกษตรแปลงใหญ่ (โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่)

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ และ ๒ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๓ – ๖ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินงานเกษตรแปลงใหญ่ในจังหวัด ตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนถึงปัจจุบันโดยสังเขป

ที่	ประเภท	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลงใหญ่	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	ผลการดำเนินการ
๑	ข้าว	ข้าว				ในเรื่อง.. ๑. ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพิ่มผลผลิต ๓. เพิ่มคุณภาพผลผลิต ๔. การตลาด ๕. การบริหารจัดการ
๒	พืชไร่	มันสำปะหลัง ข้าวโพด สับปะรด ถั่วลิสง อ้อย				
๓	ไม้ยืนต้น	ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ ชา ไม้ หวาย มะพร้าว				
๔	ผัก/สมุนไพร	พืชผัก มะเขือเทศ แตงโม หอมแดง มันฝรั่ง สมุนไพร				
๕	ไม้ผล	เงาะ ทุเรียน ฝรั่ง มะพร้าว น้ำหอม มะม่วง มังคุด ลำไย ส้มโอ มะนาว กล้วย ลองกอง ขนุน ลิ้นจี่ สตรอเบอร์รี่ มะขามเทศ สลัด มะยงชิด ส้มเขียวหวาน ส้มโชกุน				
๖	หม่อนไหม	หม่อนไหม				
๗	ไม้ดอกไม้ประดับ	กล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ				
๘	ปศุสัตว์	กระบือ โคเนื้อ โคนม ไก่พื้นเมือง แพะ ภูฏานเปียร์				
๙	ประมง	กุ้งขาว ปลาน้ำจืด หอยแครง				
รวม						

๒. ประโยชน์ที่กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ในจังหวัดได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ โดยขอให้สรุปผลครอบคลุมประเด็น ดังนี้
- ๒.๑ การลดต้นทุนการผลิต
 - ๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 - ๒.๓ การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร อาทิ การพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมาตรฐาน GAP การแปรรูปสินค้าเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร ฯลฯ
๓. กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ในจังหวัดประสบปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรหรือไม่ และในกรณีที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการเกษตรแปลงใหญ่เกิดการบริหารจัดการน้ำที่ดี หรือไม่ อย่างไร
๔. กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ในจังหวัดได้รับการสนับสนุนด้านการตลาด อาทิ การเชื่อมโยงตลาดโดยมีการทำ Contract การทำ MOU ด้านการตลาด การส่งเสริมการตลาดใหม่ จากส่วนราชการต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดได้มีการประสานงาน/บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือ ประชากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ในจังหวัดหรือไม่ อย่างไร
๖. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
เรื่อง เกษตรแปลงใหญ่ (โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่)

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรกร/ผู้จัดการแปลงใหญ่ (อย่างน้อย ๑ คน)

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตหลังจากเข้าร่วมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ได้หรือไม่ อย่างไร
๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหลังจากเข้าร่วมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ได้หรือไม่ อย่างไร
๓. เกษตรกรสามารถพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร อาทิ การพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมาตรฐาน GAP การแปรรูปสินค้าเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร ฯลฯ หลังจากเข้าร่วมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ หรือไม่ อย่างไร
๔. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนด้านการตลาด อาทิ การเชื่อมโยงตลาดโดยมีการทำ Contract การทำ MOU ด้านการตลาด การส่งเสริมการพัฒนาตลาดใหม่ หรือไม่ อย่างไร
๕. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการเกษตรแปลงใหญ่เกิดการบริหารจัดการน้ำที่ดี หรือไม่ อย่างไร
๖. ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดในการทำการเกษตรภายใต้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
๗. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๒ – ๓ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินงานด้านเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์โดยสังเขป โดยขอให้สรุปผลครอบคลุมประเด็น ดังนี้
 - ๑.๑ การสนับสนุนองค์ความรู้ที่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรมเพื่อให้สามารถขอรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP) หรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Certification) ทั้งแบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) หรือมาตรฐาน Organic Thailand ของภาครัฐ หรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์อื่นที่ตรวจรับรองโดยเอกชน
 - ๑.๒ การเยี่ยมเยียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการทำเกษตรกรรม ตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP) หรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Certification) หรือการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ตลอดช่วงเวลาการดำเนินโครงการ
 - ๑.๓ การสนับสนุนส่งเสริมการตลาดเพื่อเกษตรกรจะสามารถขยายฐานการตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดได้มีการประสานงาน/บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือประชาชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหรือไม่อย่างไร
๓. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

ผู้ให้ข้อมูล : ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ (อย่างน้อย ๑ คน)

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) หรือเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) หรือไม่ อย่างไร
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์สามารถลดต้นทุนการผลิตในการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร และในการลดต้นทุนการผลิตได้มีการใช้เทคนิคการทำเกษตรแบบใหม่ที่ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร หรือเทคนิคเพื่อช่วยให้การทำเกษตรอินทรีย์มีประสิทธิภาพสูงขึ้นที่หน่วยงานรัฐส่งเสริมหรือไม่ อย่างไร
๓. การได้รับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP) หรือเกษตรอินทรีย์ (Organic certification) หรือการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ช่วยให้เกษตรกรได้รับความเชื่อถือและสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ได้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร และมีการขยายช่องทางการตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร
๔. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map))

ผู้ให้ข้อมูล : พัฒนาที่ดินจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เฉพาะจังหวัด ที่ดำเนินโครงการ *

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๒ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) ที่ดำเนินโดยสังเขป โดยขอให้สรุปผลครอบคลุมประเด็น ดังนี้

๑.๑ การนำข้อมูลจาก Agri-Map มาใช้พิจารณาพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดเพื่อการปรับเปลี่ยนพืช

๑.๒ การเยี่ยมเยียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตลอดช่วงเวลากำหนดดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม

๑.๓ การดำเนินการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในการปรับเปลี่ยนพืช ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

๒. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการฯ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

* จังหวัด ที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๖๘ จังหวัด ดังนี้

(๑) ภาคเหนือ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์

(๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ ศรีสะเกษ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

(๓) ภาคกลาง ๒๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สระบุรี อ่างทอง อุทัยธานี

(๔) ภาคตะวันออก ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว

(๕) ภาคตะวันตก ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ตาก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และราชบุรี

(๖) ภาคใต้ ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สตูล สงขลา สุราษฎร์ธานี และยะลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map))

ผู้ให้ข้อมูล : ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (อย่างน้อย ๑ คน)

เฉพาะจังหวัด ที่ดำเนินโครงการ *

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) หรือไม่ อย่างไร
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ตามที่ตั้งใจได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร
๓. การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ช่วยให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตรและส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร
๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การทำเกษตรเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ต้นทุนลดลง ขยายตลาด ฯลฯ หรือไม่ อย่างไร
๕. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการเข้าร่วมโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

*จังหวัด ที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๖๘ จังหวัด ดังนี้

- (๑) ภาคเหนือ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์
- (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ ศรีสะเกษ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ
- (๓) ภาคกลาง ๒๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สระบุรี อ่างทอง อุทัยธานี
- (๔) ภาคตะวันออก ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว
- (๕) ภาคตะวันตก ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ตาก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และราชบุรี
- (๖) ภาคใต้ ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ระนอง สตูล สงขลา สุราษฎร์ธานี และยะลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เฉพาะจังหวัด ที่ดำเนินโครงการ *

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๒ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินงานตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรโดยสังเขป โดยขอให้สรุปผลครอบคลุมประเด็น ดังนี้
 - ๑.๑ การสนับสนุนองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการผลิตข้าวปลอดภัยหรือข้าวอินทรีย์ ตามมาตรฐาน GAP หรือ Organic Thailand
 - ๑.๒ การเยี่ยมเยียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการผลิตข้าวปลอดภัย ตามมาตรฐาน GAP หรือข้าวอินทรีย์ ตามมาตรฐาน Organic Thailand
 - ๑.๓ กระบวนการสรรหาผู้ประกอบการค้าข้าวเพื่อมาเชื่อมโยงตลาดสำหรับรองรับผลผลิตเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๒. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

* จังหวัด ที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๗๑ จังหวัด ดังนี้

- (๑) ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ ลำปาง พะเยา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน
- (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ บัรรัมย์ ยโสธร มหาสารคาม สุรินทร์ ขอนแก่น อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ นครพนม เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรธานี
- (๓) ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวม ๒๒ จังหวัด และกรุงเทพมหานครฯ ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ชัยนาท ลพบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว ชลบุรี เพชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นนทบุรี ปราจีนบุรี สิงห์บุรี ประจวบคีรีขันธ์
- (๔) ภาคใต้ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง สตูล ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช สงขลา ยะลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ผู้ให้ข้อมูล : พาณิชย์จังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

เฉพาะจังหวัด ที่ดำเนินโครงการ *

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

1. ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการยอมรับได้กับราคาซื้อขายข้าวปลอดภัยมาตรฐาน GAP หรือข้าวอินทรีย์มาตรฐาน Organic Thailand เป็นมาตรฐานของหน่วยงานราชการ โดยรัฐเป็นผู้กำหนดราคานำตลาดได้หรือไม่ อย่างไร
2. ผู้ประกอบการค้าข้าวที่มีการจับคู่ธุรกิจกับเกษตรกรผู้ผลิตข้าว สามารถรับซื้อผลผลิตข้าวมาตรฐาน GAP หรือ Organic Thailand ซึ่งเป็นมาตรฐานของหน่วยงานราชการ ในระยะยาวได้หรือไม่ อย่างไร
3. ผู้ประกอบการค้าข้าวสามารถดำเนินธุรกิจข้าวปลอดภัย (GAP) หรือข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) ได้ อย่างยั่งยืนในระยะยาวกับคู่ค้าในตลาดต่างประเทศที่ส่งออกอยู่หรือไม่ อย่างไร
4. ผู้ประกอบการค้าข้าวที่จับคู่ธุรกิจกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร มีปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดในการทำตลาดข้าวมาตรฐาน GAP หรือ Organic Thailand กับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นผู้นำเข้าข้าวไทยหรือไม่ อย่างไร
5. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

* จังหวัด ที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๗๑ จังหวัด ดังนี้

- (๑) ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ ลำปาง พะเยา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน
- (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ บัรรัมย์ โยธาธร มหาสารคาม สุรินทร์ ขอนแก่น อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ นครพนม เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรธานี
- (๓) ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวม ๒๒ จังหวัด และกรุงเทพมหานครฯ ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ชัยนาท ลพบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว ชลบุรี เพชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นนทบุรี ปราจีนบุรี สิงห์บุรี ประจวบคีรีขันธ์
- (๔) ภาคใต้ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง สตูล ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช สงขลา ยะลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ผู้ให้ข้อมูล : ผู้แทนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (อย่างน้อย ๑ คน)

เฉพาะจังหวัด ที่ดำเนินโครงการ *

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรมีศักยภาพในการผลิตข้าวปลอดภัย (GAP) หรือข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) ซึ่งเป็นมาตรฐานของหน่วยงานราชการ ได้ตามข้อกำหนดมาตรฐานการผลิตที่กำหนดตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรหรือไม่ อย่างไร
๒. โครงการส่งเสริมผลิตข้าวปลอดภัย (GAP) หรือข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร สามารถช่วยลดต้นทุนการใช้สารเคมีทางการเกษตรและได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในการจำหน่ายข้าวที่ผ่านการรับรองมาตรฐานแล้วหรือไม่ อย่างไร
๓. เนื่องจากการเปลี่ยนจากการทำนาข้าวเกษตรเคมีมาเป็นนาข้าวเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตต่อไร่จะลดลงในช่วงเริ่มต้นกรณีนี้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนเทคนิคการผลิตข้าวเพื่อช่วยให้ผลผลิตข้าวต่อไร่ของเกษตรกรในช่วงเริ่มต้นสูงขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ อย่างไร
๔. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

* จังหวัด ที่ดำเนินโครงการ จำนวน ๗๑ จังหวัด ดังนี้

- (๑) ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ ลำปาง พะเยา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน
- (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ บัณฑิตบุรี ยโสธร มหาสารคาม สุรินทร์ ขอนแก่น อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ชัยภูมิ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ นครพนม เลย ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์
- (๓) ภาคกลาง ภาคตะวันออก รวม ๒๒ จังหวัด และกรุงเทพมหานครฯ ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สระบุรี ชัยนาท ลพบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครนายก สระแก้ว ชลบุรี เพชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นนทบุรี ปราจีนบุรี สิงห์บุรี ประจวบคีรีขันธ์
- (๔) ภาคใต้ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง สตูล ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช สงขลา ยะลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง ตลาดสินค้าเกษตร และโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐ
เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค (เฉพาะจังหวัดที่มีการดำเนินโครงการฯ)

ผู้ให้ข้อมูล : พาณิชย์จังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ และ ๒ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๓ – ๕ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตลาดสินค้าเกษตร โดยสังเขป
๒. ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค (เฉพาะจังหวัดที่มีการดำเนินโครงการฯ จำนวน ๔๑ จังหวัด*) โดยสังเขป โดยขอให้รายงานความคืบหน้าของโครงการฯ ดังนี้
 - ๒.๑ สมาชิกจังหวัด.....
 - ๒.๒ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วม.....ครั้ง มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น.....คน
 - ๒.๓ สินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย
 - ๒.๓.๑ (ประเภทสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์).....จำนวนแปลง/ไร่.....
 - ๒.๓.๒ (ประเภทสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์).....จำนวนแปลง/ไร่.....
 - ๒.๔ สินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการตรวจแปลงแล้ว มีจำนวน.....แปลง/ไร่ ประกอบด้วย
 - ๑) สินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ประเภท.....จำนวน.....แปลง/ไร่
 - ๒) สินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ประเภท.....จำนวน.....แปลง/ไร่
๓. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ตลาดสินค้าเกษตร และโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค (ถ้ามี) เพื่อให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการหรือไม่ อย่างไร
๔. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้มีการประสานงาน/บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือประชารัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมตลาดสินค้าเกษตร และโครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค (ถ้ามี) หรือไม่ อย่างไร
๕. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

*จังหวัดที่มีการดำเนินโครงการฯ จำนวน ๔๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน แพร่ เชียงราย น่าน พะเยา ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สิงห์บุรี กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว บึงกาฬ เลย หนองบัวลำภู หนองคาย อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ขอนแก่น ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ชุมพร พัทลุง และสงขลา

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำชี้แจง : ๑) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๑ และ ๒ ในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

๒) ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามข้อ ๓ – ๕ เสนอคณะผู้ตรวจราชการ ในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ที่ดำเนินการในจังหวัด ตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนถึงปัจจุบันโดยสังเขป
๒. ประโยชน์ที่เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ โดยขอให้สรุปผลครอบคลุมประเด็น ดังนี้
 - ๒.๑ การวางแผนการผลิตแบบธุรกิจเกษตร และการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ
 - ๒.๒ การเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร
 - ๒.๓ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร
๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดได้รับความร่วมมือ และสามารถต่อยอดการดำเนินการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรสร้างมูลค่า จากเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หรือไม่ อย่างไร
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดได้มีการประสานงาน/บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือประชารัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมและสนับสนุน ต่อกุ่มเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หรือไม่ อย่างไร
๕. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเมินการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการอบรมพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer หรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและยกระดับเป็น Smart Farmer

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรมีความเข้าใจในแผนการผลิต/แผนธุรกิจของตนเอง และสามารถนำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้จริง หรือไม่ อย่างไร
๒. เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตแบบธุรกิจเกษตรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้าของตนเองหรือไม่ อย่างไร (อาทิ การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพสินค้า/ผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่าย และการเพิ่มมูลค่าสินค้า)
๓. เกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และรวมกลุ่มร่วมมือการทำธุรกิจร่วมกัน หรือไม่ อย่างไร
๔. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร หรือไม่ อย่างไร
๕. เกษตรกร สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ไปสู่การเป็นผู้ประกอบการแล้วหรือไม่ อย่างไร
๖. ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดในการเข้าร่วมการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)
๗. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ผู้ให้ข้อมูล : เกษตรกรที่ยกระดับเป็น Smart Farmer ต้นแบบ

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามเสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. เกษตรกรได้รับความรู้จากการเข้าร่วมพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) ต้นแบบ และสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเอง อย่างไรบ้าง
๒. เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรอย่างไรบ้าง
๓. เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ และเครือข่ายความร่วมมืออื่น ๆ ในการดำเนินการด้านการเกษตรของตนเอง หรือไม่ อย่างไร
๔. เกษตรกรสามารถเผยแพร่ความรู้จากการเข้าร่วมพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) ต้นแบบ ให้กับเกษตรกรคนอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร
๕. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

แบบประเมินการตรวจราชการแบบบูรณาการในภาพรวมของผู้ตรวจราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า

ผู้ให้ข้อมูล : ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านยุทธศาสตร์/ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด/
หัวหน้าสำนักงานจังหวัด

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามในรูปแบบ PDF และจัดส่งให้
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. จังหวัดได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด
ที่มีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม และต่อยอดการเกษตรสร้างมูลค่า ในประเด็นต่อไปนี้ หรือไม่ อย่างไร
 - ๑.๑ เกษตรแปลงใหญ่
 - ๑.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์
 - ๑.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)
 - ๑.๔ แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
 - ๑.๕ ตลาดสินค้าเกษตร
 - ๑.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer
๒. การดำเนินการของภาครัฐในจังหวัด ได้มีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม และต่อยอดการเกษตรสร้างมูลค่า ใน
ประเด็นตามข้อ ๑.๑ – ๑.๖ ข้างต้น หรือไม่ อย่างไร
๓. ปัญหา – อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

เอกสารหมายเลข ๘

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ๘.๑ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ไฟล์ Word/PDF)
- ๘.๒ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ไฟล์ Word/PDF)
- ๘.๓ รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง.....(ยกเว้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) (ไฟล์ Word/PDF)

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๑
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....
.....
.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์ภาพรวมโครงการของหน่วยงานภายใต้ประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า

.....
.....
.....

๒. ผลการดำเนินการในการสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ เกษตรแปลงใหญ่

๒.๑.๑ ชื้อคั้นพบ

.....
.....
.....

๒.๑.๒ การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

.....
.....
.....

๒.๑.๓ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....
.....

๒.๑.๔ ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ

(๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๑.๑)	
(๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๒.๑)	
(๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

๒.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

๒.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

๒.๕ ตลาดสินค้าเกษตร

๒.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

.....
.....

๔. ความเห็นของผู้ตรวจราชการต่อการดำเนินการ เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่า ในเชิงของประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....
.....

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ

โครงการที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๒
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....
.....
.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สรุปผลการตรวจติดตามรอบที่ ๒

.....
.....
.....

๒. ผลความคืบหน้าการดำเนินการในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ เกษตรแปลงใหญ่

๒.๑.๑ ผลการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรม

.....
.....

๒.๑.๒ ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่ไว้ใน การตรวจ
ราชการรอบที่ ๑

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	ผลการดำเนินการ
(๑)	(๑)
(๒)	(๒)

๒.๑.๓ การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าใน
ลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

.....
.....

๒.๑.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....

๒.๑.๕ ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ เพิ่มเติม (ถ้ามี)

(๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๑.๑)	
(๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนวยราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๒.๑)	
(๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

๒.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

๒.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

๒.๕ ตลาดสินค้าเกษตร

๒.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

.....
.....

๔. ความเห็นของผู้ตรวจราชการต่อการดำเนินการ เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่า ในเชิงของประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

.....
.....

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ

โครงการที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
 ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
 ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๑
 ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์ภาพรวมโครงการของกระทรวง ภายใต้ประเด็นนโยบายสำคัญ เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่า

.....

๒. ผลการดำเนินการในการสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ตามภารกิจของกระทรวง ในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ เกษตรแปลงใหญ่

๒.๑.๑ โครงการ.....

(๑) วัตถุประสงค์

.....

(๒) ผลการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรม

.....

(๓) การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

.....

(๔) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

.....

(๕) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ

(๕.๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนุวยรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๕.๑.๑)	
(๕.๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนุวยรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนุวยราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๕.๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๕.๒.๑)	
(๕.๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๑.๒ โครงการ.....

๒.๑.๓ โครงการ.....

๒.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

๒.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)

๒.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

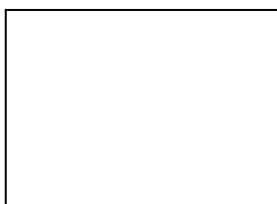
๒.๕ ตลาดสินค้าเกษตร

๒.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

.....
.....

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ

โครงการที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
 ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
 ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๒
 ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สรุปผลการตรวจติดตามรอบที่ ๒

.....

๒. ผลความคืบหน้าในการสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ตามภารกิจของกระทรวง ในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ เกษตรแปลงใหญ่

๒.๑.๑ โครงการ.....

(๑) ผลการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรม

.....

(๒) ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ให้ไว้ใน การตรวจราชการ

รอบที่ ๑

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง	ผลการดำเนินการ
(๒.๑)	
(๒.๒)	

(๓) การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

.....

(๔) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

(๕) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ เพิ่มเติม (ถ้ามี)

(๕.๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนายรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๕.๑.๑)	
(๕.๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อนายรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แก่อำนาจราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๕.๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๕.๒.๑)	
(๕.๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๑.๒ โครงการ.....

๒.๑.๓ โครงการ.....

๒.๒ เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์

๒.๓ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)

๒.๔ โครงการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

๒.๕ ตลาดสินค้าเกษตร

๒.๖ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ

โครงการที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๑
ของผู้ตรวจราชการกระทรวง..... (ยกเว้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....
.....
.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์ภาพรวมโครงการของกระทรวง ภายใต้ประเด็นนโยบายสำคัญ เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่า

.....
.....
.....

๒. ผลการดำเนินการในการสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะ
ของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ตามภารกิจของกระทรวง ในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตร
สร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ โครงการ.....

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์

.....
.....

๒.๑.๒ ผลการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรม

.....
.....

๒.๑.๓ การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะ
ของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

.....
.....

๒.๑.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....

๒.๑.๕ ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ

(๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แกหน่วยรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๑.๑)	
(๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แกหน่วยรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แกส่วนราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๒.๑)	
(๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๒ โครงการ.....

๒.๓ โครงการ.....

๒.๔ โครงการ.....

๒.๕ โครงการ.....

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

.....
.....

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ

โครงการที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การเกษตรสร้างมูลค่า
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๒
ของผู้ตรวจราชการกระทรวง..... (ยกเว้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

บทสรุปผลการตรวจราชการ

.....
.....
.....

ผลการตรวจติดตาม

๑. สรุปผลการตรวจติดตามรอบที่ ๒

.....
.....
.....

๒. ผลความคืบหน้าในการสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ตามภารกิจของกระทรวง ในประเด็นสำคัญตามแนวทางการเกษตรสร้างมูลค่า ดังนี้

๒.๑ โครงการ.....

๒.๑.๑ ผลความคืบหน้าของโครงการ/กิจกรรม

.....
.....

๒.๑.๒ ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ให้ไว้ในการตรวจราชการรอบที่ ๑

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง	ผลการดำเนินการ
(๑)	
(๒)	

๒.๑.๓ การวิเคราะห์การสนับสนุนหรือต่อยอดผลผลิตจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าในลักษณะของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

.....
.....

๒.๑.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....

๒.๑.๕ ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ/มาตรการฯ เพิ่มเติม (ถ้ามี)
(๑) ข้อเสนอแนะที่ให้แกหน่วยรับตรวจ*

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๑.๑)	
(๑.๒)	

* ข้อเสนอแนะที่ให้แกหน่วยรับตรวจ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ให้แกส่วนราชการในสังกัดในพื้นที่ที่ตรวจติดตาม

(๒) ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
(๒.๑)	
(๒.๒)	

** ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ต้องแก้ไขร่วมกับส่วนราชการอื่น

๒.๒ โครงการ.....

๒.๓ โครงการ.....

๒.๔ โครงการ.....

๒.๕ โครงการ.....

๓. ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

.....
.....

รูปภาพการตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการ
โครงการที่ตรวจติดตาม
หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม